

Bezpečná lokalita, bezpečné bydlení

Safe locality, secure housing

Michal Hradil

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michal HRADIL**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Téma práce: **Bezpečná lokalita, bezpečné bydlení**

Zásady pro vypracování:

Vyhodnoťte současný stav projektu bezpečná lokalita zejména se vztahem k PKB.

- 1. Uvedte stávající situaci ve Zlínském kraji a Jihomoravském kraji.**
- 2. Podíl PKB na současném stavu a přístup státní administrativy k problému.**
- 3. Cíle projektu.**
- 4. Návrh opatření a budoucí výhled v praxi.**

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. LAUCKÝ, Vladimír. **Technologie komerční bezpečnosti I. 3. vyd. Zlín: UTB ve Zlíně, 2010. 81 s. ISBN 978-80-7318-889-4 (brož.).**
2. LAUCKÝ, Vladimír. **Technologie komerční bezpečnosti II. 2. vyd. Zlín: UTB ve Zlíně, 2007. 103 s. ISBN 978-80-7318-631-9 (brož.).**
3. LAUCKÝ, Vladimír. **Řízení technologických procesů v průmyslu komerční bezpečnosti. 2. vyd. Zlín: UTB ve Zlíně, 2006. 101 s. ISBN 80-7318-432-X (brož.).**
4. DIEM, Walter. **Bezpečnostní zařízení. 1. vyd. Praha : Ikar, 2000. 111 s. ISBN 80-7118-866-2.**
5. KAMENÍK, J., BRABEC, F. **Komerční bezpečnost. ASPI, 2007. ISBN 978-7357-309-6.**
6. **Security magazín: Časopis pro vaši bezpečnost. 2005-2009. Praha: FAMILY media, s.r.o. ISSN 1210-8723.**

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Vladimír Laucký

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

19. února 2010

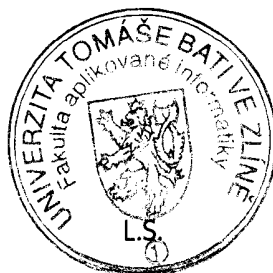
Termín odevzdání bakalářské práce:

19. května 2010

Ve Zlíně dne 19. února 2010

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.

děkan

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.

ředitel ústavu

ABSTRAKT

Předmětem mé bakalářské práce je problematika bezpečného bydlení a bezpečné lokality na sídlištích a v bytových a panelových domech. Bakalářská práce popisuje a hodnotí pilotní projekt s názvem Bezpečná lokalita, bezpečné bydlení, který v současné době probíhá ve městech Zlín a Brno. V bakalářské práci rovněž rozebírám skladbu kriminality ve Zlínském a Jihomoravském kraji. V praktické části podávám vlastní návod na komplexní zabezpečení panelákových a bytových domů a způsoby jejich řešení.

Klíčová slova:

bezpečné bydlení, bezpečná lokalita, bytový dům, panelákový dům

ABSTRACT

Subject of my bachelor thesis is question of secure housing and safe locality of housing estates and panel houses. Bachelor thesis describes and evaluates pilot project named „Safe locality, secure housing“, which currently takes place in cities Zlin and Brno. I also analyse structure of criminality in Zlin and South Moravian region. In practical part, I propose my own suggestions to global ensurement of panel and multi-family houses.

Keywords:

safe locality, secure housing, multi-family house, panel house

Rád bych tímto poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce panu JUDr. Vladimíru Lauckému za velmi cenné rady a připomínky v průběhu tvorby bakalářské práce, které mi byly velice nápomocné a bez nichž bych tuto práci napsal jen stěží. Dále bych rád poděkoval Městské policii ve Zlíně, konkrétně paní Bc. Kamile Novákové za poskytnutí důležitých informací a potřebných materiálů k tvorbě bakalářské práce.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....

podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 CESTA K BEZPEČÍ	12
1.1 PREVENCE KRIMINALITY.....	12
1.1.1 Pojem prevence kriminality.....	12
1.1.2 Pojem sociální prevence kriminality	12
1.1.3 Pojem situační prevence kriminality	13
1.2 SITUAČNÍ PREVENCE KRIMINALITY	13
1.2.1 Bezpečnostní analýza z pohledu Průmyslu komerční bezpečnosti (PKB)	14
1.2.2 Hodnotová analýza.....	14
1.2.3 Principy situační prevence.....	15
1.3 VÝZNAM PREVENCE	16
2 BEZPEČNOST BYDLENÍ	17
2.1 MAJETKOVÁ KRIMINALITA – NEJVĚTŠÍ PROBLÉM.....	17
2.2 ANALÝZA KRIMINALITY VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	17
2.2.1 Celková kriminalita	18
2.2.2 Majetková trestná činnost ve Zlínském kraji	19
2.2.3 Skladba majetkové trestné činnosti ve ZLK.....	21
2.3 KRIMINALITA V JIHMORAVSKÉM KRAJI A V BRNĚ	23
2.3.1 Celková skladba kriminality v JmK.....	23
2.3.2 Statistika krádeží vloupáním v JmK	24
2.4 ANALÝZA SOCIOLOGICKÉHO VÝZKUMU.....	25
3 VNÍMÁCÍ POCITU BEZPEČÍ OBYVATEL BYTOVÉHO DOMU	27
3.1 POCIT BEZPEČÍ JAKO ZÁKLADNÍ LIDSKÁ POTŘEBA.....	27
3.2 PRŮBĚH A METODA VÝZKUMU	28
3.3 POPIS ZKOUMANÉHO VZORKU.....	28
3.4 DÉLKA BYDLENÍ V DOBĚ A OBÝVANÉ PATRO	28
3.5 TECHNICKÉ VYBAVENÍ DOMU	29
4 RIZIKA BYTOVÝCH A PANELÁKOVÝCH DOMŮ A SÍDLIŠŤ	31
4.1 ANONYMITA A LHOŠTEJNOST OBYVATEL DOMŮ A SÍDLIŠŤ	31
4.2 BEZPEČNOST OBYVATEL DOMŮ A SÍDLIŠŤ	32
4.2.1 Doručování pošty a poštovní schránky.....	32
4.2.2 Odpadkové koše a kontejnery	33
4.2.3 Vstupní dveře bytových domů a bytů.....	34
4.2.4 Výtahy	37
4.2.5 Balkóny, lodžie a prosklené plochy.....	38
4.2.6 Sklepy, kočárkárny a jiné společné prostory	41

4.2.7	Křoví, stromy a jiný porost kolem domů	43
4.2.8	Dětská hřiště a herní plácky	44
5	PILOTNÍ PROJEKT BEZPEČNÁ LOKALITA – BEZPEČNÉ BYDLENÍ.....	46
5.1	CÍLE PROJEKTU BEZPEČNÁ LOKALITA – BEZPEČNÉ BYDLENÍ.....	46
5.2	TECHNICKÁ A ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ	47
5.3	SPOLUPRÁCE S POLICISTY	47
5.4	PILOTNÍ PROJEKT VE MĚSTECH BRNO A ZLÍN	48
6	SOUČASNÝ STA PROJEKTU BEZPEČNÁ LOKALITA – BEZPEČNÉ BYDLENÍ.....	50
6.1	BEZPEČNÁ LOKALITA – BEZPEČNÉ BYDLENÍ I. ETAPA	50
6.2	REALIZACE PROJEKTU VE ZLÍNĚ	50
6.2.1	Vnímání pocitu ohrožení obyvatel města Zlína	51
6.2.2	Analýza kriminality města ze statistik OŘ policie ČR Zlín	52
6.2.3	Skladba celkové kriminality	53
6.2.4	Majetková kriminalita ve Zlíně	54
6.2.5	Krádeže vloupáním ve Zlíně	55
6.2.6	Krádeže prosté ve Zlíně.....	56
6.2.7	Realizace I. etapy v roce 2009.....	56
6.3	INVESTIČNÍ ČÁST PROJEKTU	56
7	PODÍL PKB NA SOUČASNÉM STAVU A PŘÍSTUP STÁTNÍ ADMINISTRATIVY	58
II	PRAKTICKÁ ČÁST	59
8	VLASTNÍ NÁVRH BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ	60
8.1	SNÍŽENÍ ANONYMITY OBYVATEL DOMŮ	60
8.2	ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI PŘI DORUČOVÁNÍ POŠTY	60
8.3	ŘEŠENÍ SITUACE V PROSTORU ODPADKOVÝCH KOŠŮ A KONTEJNERŮ	62
8.4	ZABEZPEČENÍ VSTUPNÍCH DVEŘÍ	64
8.5	DO BEZPEČNÉHO DOMU PATŘÍ BEZPEČNÝ VÝTAH	65
8.6	ZABEZPEČENÍ BALKÓNŮ, LODŽIÍ A PROSKLENÝCH PLOCH	67
8.7	ZABEZPEČENÍ SKLEPŮ, KOČÁRKÁREN A JINÝCH SPOLEČNÝCH PROSTOR	68
8.8	KŘOVÍ A HUSTÉ POROSTY U DOMŮ.....	69
8.9	ÚPRAVA A REVITALIZACE DĚTSKÝCH HŘIŠŤ	69
	ZÁVĚR	71
	ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	72
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	75
	SEZNAM OBRÁZKŮ	76
	SEZNAM TABULEK.....	77

SEZNAM GRAFŮ 78

ÚVOD

Každý z nás se denodenně setkává s pojmem bezpečnost. Toto slovo nás doslova obklopuje a má mnoho různých podob. Bezpečnost silničního provozu, bezpečnost IT, požární bezpečnost, bezpečnost zdraví při práci. Všude samá bezpečnost. Víme však, co toto slovo znamená či vyjadřuje? Dokážeme ho definovat? Myslím si, že většina lidí by řekla, že bezpečnost je prostě bezpečnost. Dále by to nedokázali rozvést. Slovo samo o sobě může vyjadřovat mnoho a přitom jde pořád o jednu a tu samou věc. Hlavním cílem bezpečnosti je navodit či ubezpečit lidi, že věcem, objektům, osobám nebo informacím, které jsou označovány jako bezpečné, se nemůže nic stát a jsou dokonale, nebo alespoň dostatečně chráněny před vnějšími vlivy či osobami. S tím velmi úzce souvisí pocit bezpečí. Každý jistě touží po co největším pocitu bezpečí. Když ho nemáme, cítíme se nejistí, frustrovaní či jsme roztěkaní a nepozorní vůči událostem, které se kolem nás dějí.

Ti, kteří se v minulosti setkali s negativní událostí na vlastní kůži, kterou může být vykradení bytu, vykradení auta, okradení v dopravním prostředku či dokonce napadení, mohou a často také mají psychické problémy, kdy se postiženým vrací vzpomínka na nepříjemnou událost, představují si, jak se cizí člověk pohyboval v jejich bytě a také přemýšlí, jak zabránit tomu, aby se to již nikdy neopakovalo.

Pocit bezpečí nevyžadují pouze osoby a jedinci, kteří se již stali obětí trestného či jiného protiprávního činu, souvisejícím s narušením pocitu bezpečí, ale například i důchodci, ženy a také kategorie občanů žijících ve velkých městech, což jde ruku v ruce se skutečností, že podíl obětí trestných činů narůstá s velikostí sídla. V dnešní uspěchané době jsou lidé stále pohodlnější a dalo by se říct líní, a proto se stěhují do velkých měst a na sídliště, kde mají vše po ruce. To ovšem vede ke zvýšení anonymity obyvatel těchto sídel a s tím související lhostejností k problémům druhých. Spousta z nás si řekne, že na boj s kriminalitou je tady policie, ale není možné, aby v každém paneláku, každém podchodu, v každém koutě mezi domy či ve všech parcích byl příslušník policie a okamžitě zasáhl, když je páchán trestný čin. V takovém případě by každý druhý obyvatel musel být policejní příslušník. A kdo by pak pekl rohlíky? Kdo by řídil trolejbusy? Kdo by se o nás staral v nemocnicích? Musíme si tedy všichni uvědomit, že pokud chceme bezpečnější prostředí, ve kterém žijeme, musíme se také zapojovat do boje s kriminalitou, byť jen nahlášením trestného činu na policejní stanici.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CESTA K BEZPEČÍ

1.1 Prevence kriminality

Od 90. let 20. století dochází v České republice k systematickému vývoji a rozvoji prevence kriminality. V roce 1993 byl důsledkem konstruktivního dialogu na toto téma zřízen meziresortní orgán, který je zodpovědný za vytvoření preventivní politiky vlády ČR – Republikový výbor pro prevenci kriminality (RVPPK). Členy tohoto výboru se během několika let staly Ministerstvo vnitra, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo Zdravotnictví, Ministerstvo obrany, Ministerstvo financí, Meziresortní protidrogová komise, Meziresortní komise pro otázky romského etnika. Předsedou Republikového výboru pro prevenci kriminality je vždy jmenován ministr vnitra. [1]

1.1.1 Pojem prevence kriminality

Lidé se mylně domnívají, že boj s kriminalitou je pouze záležitostí policie a ostatních příslušných orgánů. Říkají si: „platíme přece daně, ze kterých jsou policejní příslušníci financováni, tak proč bychom měli pomáhat bojovat s kriminalitou?“ Bohužel tento přístup je špatný a lidé si neuvědomují, že policie není schopna pokrýt všechny místa a v každém okamžiku být právě tam, kde se něco děje. Každý z nás může přispět svým dílem v boji proti kriminalitě a není to obtížné. Vše začíná u prevence kriminality, která je prvním a snad i nejdůležitějším krokem v eliminování a snížení kriminality.

„Prevence kriminality zahrnuje komplex opatření sociální prevence, situační prevence, informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a pomoc obětem trestných činů. Cílem těchto opatření je omezení kriminality a jejích následků.“ [1]

1.1.2 Pojem sociální prevence kriminality

Když se řekne sociální prevence, mnozí si představí pomoc lidem, kteří jsou v nelehké finanční situaci. Není tomu ovšem tak. Sociální prevence se týká všech sociálních vrstev ve společnosti a snaží se sjednotit tyto sociální vrstvy a vést je ke společnému zájmu.

„Sociální prevence představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchaní trestné činnosti.“ [1]

1.1.3 Pojem situační prevence kriminality

V celorepublikovém měřítku hovoříme o prevenci kriminality. Pokud chceme prevenci aplikovat na určitý region, kraj či město hovoříme o situační prevenci. Ta se snaží pomocí režimových, technických a organizačních opatření korigovat a snižovat kriminalitu v daném regionu. Vychází z podrobných statistik daného regionu a maximalizuje úsilí a dopad na kriminalitu.

„Situační prevence představuje volbu a realizaci nejrůznějších organizačních, ekonomických a technických opatření při využití všech možností klasické, technické, fyzické a režimové ochrany. Opatření jsou zaměřena na zhoršování podmínek pro páchaní trestné činnosti, zvyšování míry objasněnosti trestných činů, k zabezpečení majetku a zdraví občanů se zaměřením na potenciální i skutečné oběti trestné činnosti.“ [1]

1.2 Situační prevence kriminality

Situační prevence nemůže být prováděna bezmyšlenkovitě a bez předchozích analýz. Jde o rozsáhlá opatření, která musí být perfektně naplánována. Zvážena musí být všechna rizika a možné dopady. Nejdůležitější je vypracování bezpečnostní analýzy, která musí být zpracována odborníky. V bezpečnostní analýze zjišťujeme všechny skutečnosti, které mohou být v analyzovaném místě, domě či městě příčinou nežádoucích jevů. Zjišťování těchto skutečností říkáme analýza rizik a následný odhad jejich důsledků označujeme jako ocenění rizik.

Druhou analýzou, která je prováděna v projektech situační prevence, je hodnotová analýza. Ta se zabývá hlavně důsledkem nežádoucích jevů na majetkové, finanční nebo zdravotní škody. Zkoumá pravděpodobnosti vzniku škod a jak a na jakou míru je možné tyto škody snížit či úplně eliminovat.

„Všem opatřením situační prevence musí předcházet zpracování bezpečnostní a hodnotové analýzy. Jedině tak lze účinně omezit či zamezit vzniku kriminogenních situací v daném místě.“[1]

1.2.1 Bezpečnostní analýza z pohledu Průmyslu komerční bezpečnosti (PKB)

„Je to soubor ucelených poznatků a informací o určitém objektu, jevu nebo situaci z bezpečnostního hlediska, který má nebo bude mít zásadní význam pro organizování, řízení a vlastní výkon činnosti podniků komerční bezpečnosti. Jde o proces, při kterém se v množině informací zjišťují důležité skutečnosti či fakta. Ta jsou tříděna a srovnávána s ostatními informacemi tak, aby bylo možno učinit logické závěry.

Bezpečnostní analýzu zásadně zahajujeme stanovením bezpečnostních rizik. Po té soustředíme stávající podkladové informace z objektu, jevu či situace.

U hmotného majetku nás zajímá ochrana objektů, prostorů, výrobních zařízení, pracovních pomůcek a potřeb, ochrana materiálu před rozkrádáním, ochrana hotových výrobků, zásob a polotovarů.

U nehmotného majetku nás zajímá ochrana obchodních informací, provozně ekonomických a provozně výrobních informací, ochrana výzkumů, vynálezů a zlepšovacích návrhů, ochrana know-how, ochrana informací o koncepčním rozvoji, ochrana informací personálního charakteru, ochrana licencí, patentů a vynálezů.

U ochrany osob nás zajímá ochrana majitelů a spolumajitelů podniku, firmy a jejích rodinných příslušníků, ochrana obchodních partnerů, ochrana zaměstnanců, ochrana návštěvníků podniku.

Z hlediska ochrany veřejného pořádku nás zajímá především pořádková služba a režimová opatření vnitř objektů, vyhledávání latentní kriminality směřující proti ekonomickým zájmům podniku.“ [2]

1.2.2 Hodnotová analýza

„Hodnotová analýza osvětluje:

- Jak velké škody na majetku nebo zdraví mohou vzniknout.*
- Jaká je pravděpodobnost vzniku škod.*

- *Na jakou míru je účelné a možné snížit pravděpodobnost vzniku škod apod.“ [1]*

1.2.3 Principy situační prevence

Principy situační prevence bych nazval jako bezpečnostní opatření vedoucí ke snížení kriminality. Jde v podstatě o řešení, která vycházejí z bezpečnostní a hodnotové analýzy a snaží se rizika, která byla v bezpečnostní analýze zjištěna, zmírnit či úplně odstranit. V principech situační prevence se velikou měrou uplatňuje průmysl komerční bezpečnosti. Ve spolupráci s policií vypracuje bezpečnostní agentura bezpečnostní projekty, které mohou být následně financovány a podporovány z peněz měst nebo krajů. Bezpečnostní agentury mohou být také jediným subjektem, který se zapojí do situační prevence. Bezpečnostní agentury se však primárně nezabývají prevencí kriminality, ale především jde o finanční zisk.

„Principy situační prevence vycházejí z mnohaletých zkušeností domácích i zahraničních bezpečnostních odborníků. Příkladem je o následující principy:

- **Ztížení dostupnosti cíle** (za využití mechanických zábranných prostředků – zámků, mříží, fólií, oplocení, trezorů atd.).
- **Odstranění cíle** (např. výplaty bankovním převodem na osobní účet).
- **Odstranění nebo odchylení úmyslu spáchat trestný čin** (např. osvětlení prostoru, odstranění nepřehledných zákoutí, organizace hlídkové činnosti policie, zabezpečení objektů, použití individuálních technických prostředků apod.).
- **Snížení výnosnosti činu pro pachatele** (jde o znehodnocení peněz, značkování předmětů).
- **Kontrola vstupu do objektů** (kontrola osob, vjíždějících a vyjíždějících vozidel, kontrola pošty a zásilek apod.).
- **Dohled** (hlídkující policista, vrátný, kamerové monitorovací systémy).
- **Stanovení přístupových pravidel** (k informacím, klíčům apod.) a jejich dodržování
- **Zvýšení možnosti dopadení pachatele** (napojení zabezpečených objektů na pult centralizované ochrany policie nebo soukromé bezpečnostní agentury, zřízení kamerových monitorovacích systémů apod.).“ [1]

1.3 Význam prevence

Slovo prevence pochází z latinského *praevenire* – což znamená předcházení. Jak již tento význam napovídá, jde o soustavu opatření, postojů a činností, které mají hlavní úkol předcházet nějakému nežádoucímu jevu. Ve všeobecném měřítku může být tímto jevem například nemoc, zranění, drogová závislost, sociální konflikty, neúspěchy ve škole, a v případě bezpečného bydlení je tímto jevem právě kriminalita. Prevence je jedním z nejdůležitějších, podle mého názoru dokonce nejdůležitějším, bezpečnostním opatřením, kterým se můžeme chránit proti kriminalitě.

Prevence se dělí na:

- **Primární prevenci** – zkoumá předpoklady, podmínky a příčiny jevů, jimž se chceme bránit, a hledá způsoby, jak jim předcházet.
- **Sekundární prevenci** – snaží se příslušné nežádoucí jevy včas zachytit a bránit jejich prohlubování, šíření a podobně. Zaměřuje se na zvláště ohrožené skupiny, například mládež, menšiny nebo sociálně slabé.
- **Terciární prevenci** – snaží se zabránit opakování nežádoucích jevů, například trestným činům, onemocnění, drogové závislosti a podobně. [1]

Primární, sekundární i terciární prevence spolu úzce souvisí. Není možné nežádoucí jev zachytit nebo mu zabránit pokud primární prevence tento jev nikdy nepopsala a tudíž se o něm neví. Stejně tak není možné zabránit opakování nežádoucích jevů, když nebyly příčiny z předchozích případů důkladně analyzovány. Je proto velmi důležité prevenci provádět ve všech rovinách a brát ji jako celek, ve kterém jednotlivé části na sebe navazují a úzce spolu souvisejí.

2 BEZPEČNOST BYDLENÍ

V dnešní „bezpečné“ době se stále velmi často setkáváme se zprávami o vloupání do rodinných domů, chatek, bytových domů a samotných bytů. Jak je to však možné? Vždyť na trhu je nepřeberné množství bezpečnostních zařízení, které mají naše obydlí chránit před zloději. Bezpečnostní firmy nabízejí téměř dokonalé prostředky a systémy, bránící vniknutí nepovolaných osob do bytů, domů a jiných budov. Jde hlavně o to, že lidé, kteří se na vlastní kůži nestali obětí vloupání nebo na vlastní oči neviděli, jak zloděj vnikl do sousedova domu, nemají potřebu zvyšovat svá bezpečnostní opatření a vynakládat tak za ně nemalou sumu peněz.

2.1 Majetková kriminalita – největší problém

Statistiky Policejního prezidia ČR jasně ukazují, že největším problémem z hlediska kriminality je majetková kriminalita. Majetková kriminalita zaujímá výsadní postavení ve skladbě kriminality na celém území ČR. Podílí se více než 60% na celkové kriminalitě v ČR. Majetková kriminalita se dělí do dvou základních skupin:

- **Krádeže prosté** – jde o odcizení cizí věci bez násilného či nenásilného vniknutí do domu, bytu, auta či jiného obydlí (krádež kola před obchodem).
- **Krádeže vloupáním** – jde o odcizení cizí věci ve spojení s násilným či nenásilným vniknutím do cizího domu, bytu, auta či jiného obydlí (krádež televize z chaty).

2.2 Analýza kriminality ve Zlínském kraji

„Analýza kriminality popisuje typologii kriminality ve Zlínském kraji, její vývoj v letech 2003 až 2007 a srovnává ji se situací v České republice. Předpokládá rozbor trestné činnosti na území kraje a pořadí nejzatíženějších lokalit v rámci kraje.

Prioritou koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2005 – 2007 bylo iniciovat a podporovat vznik a rozvoj aktivit, které v síti služeb a programů ve správním obvodu Zlínského kraje chybí, zejména specializovaných programů pro oběti trestných činů, programů psychosociálního výcviku pro děti, mladistvé a mladé pachatele trestné činnosti, programů pro rodiny – rodiče dětí dopouštějících se sociálně nežádoucího

jednání. Dále usilovat o rozvoj projektů situační prevence v obcích zejména podporou projektů v lokalitách ve větší míře zatížených trestnou činností či přestupky a projektů majících širší dopad, např. realizovaných v oblastech významných pro cestovní ruch.“ [6]

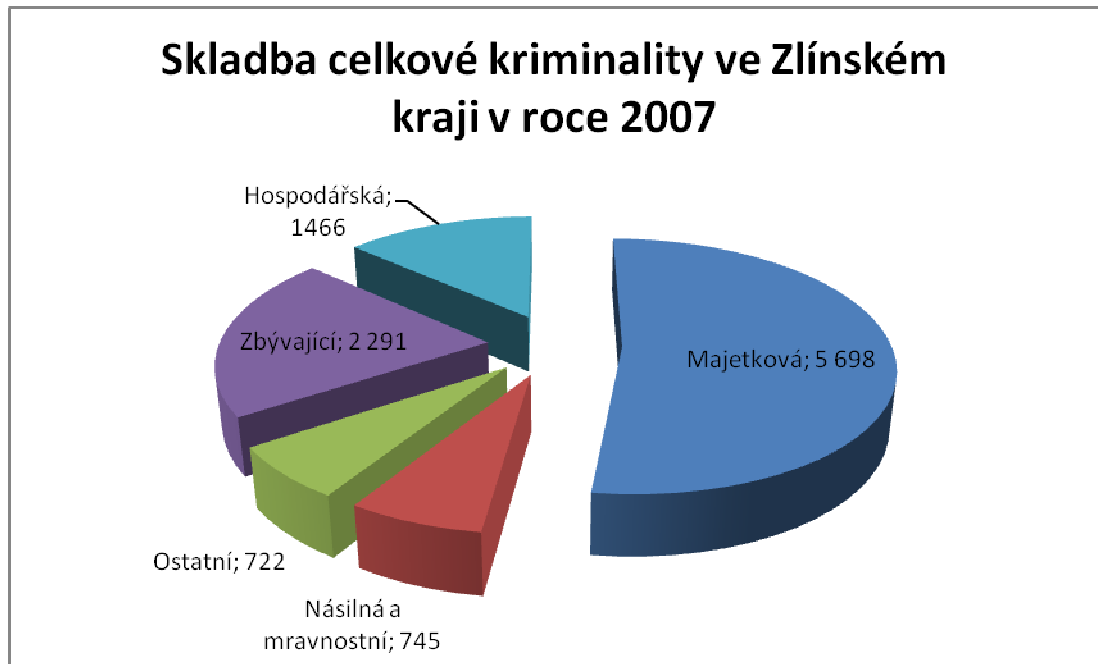
2.2.1 Celková kriminalita

„V posledních letech docházelo k mírnému poklesu celkové kriminality jak v rámci Zlínského kraje, tak celorepublikově. Pokles pokračovat až do roku 2006, v roce 2007 došlo k meziročnímu nárůstu celkové kriminality o + 10,5% ve Zlínském kraji a o + 6,23% v České republice. Částečně se na skokovém vzrůstu kriminality projevila novela trestního zákona, která rozšiřuje počet trestných činů o t. č. řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění a t. č. řízení pod vlivem alkoholu. V pořadí zatíženosti krajů celkovou kriminalitou byl Zlínský kraj v roce 2007 na 14. místě, v roce 2006 na 13. místě.

Skladba trestné činnosti páchané na území Zlínského kraje se od republikového průměru liší menším zastoupením majetkových trestných činů a větším počtem trestných činů z kategorie zbývající kriminality.“ [6]

Tabulka 1 - Skladba trestné činnosti ve ZLK a ČR v roce 2007 [6]

	ČR - počet	ČR - %	ZLK - počet	ZLK - %	odchylka ZLK - ČR
celková TČ	357 461	100	10 922	100	
Majetková	228 266	63,8	5 698	52,2	-11,6
Násilná a mravnostní	21 240	5,9	745	6,8	0,9
Ostatní	18 795	5,2	722	6,6	1,4
Zbývající	51 061	14,3	2 291	21	6,7
Hospodářská	37 981	10,6	1 466	13,4	2,8

Graf 1 - Skladba celkové kriminality ve Zlínském kraji v roce 2007[6]

Z tabulky 1 a grafu 1 jasně vyplývá, že hlavní pozornost by měla být zaměřena na majetkovou trestnou činnost. Ve Zlínském kraji se podílí na celkové kriminalitě 52,2% a tudíž více jak každý druhý trestný čin je majetkovou kriminalitou. Proto bychom měli dbát na prevenci, kterou riziko majetkové trestné činnosti snížíme, což můžeme být pouhé nahlášení trestné činnosti na příslušnou policejní stanici. Policie pak ví, kolik podobných trestných činů se stalo a může se zaměřit na nečastější páchané trestné činy.

2.2.2 Majetková trestná činnost ve Zlínském kraji

„V rámci majetkové kriminality policie řeší především krádeže vloupáním do bytů, rodinných domů a chat, v oblasti krádeží prostých převládají krádeže věcí z automobilů a krádeže automobilů samotných. Stálý nárůst je zaznamenán v oblasti kapesních krádeží.“ [6]

Tabulka 2 - Skladba majetkové trestné činnosti va ZLK a ČR[6]

	ČR - počet	ČR - %	ZLK - počet	ZLK - %	odchylka ZLK - ČR
Majetková trestná činnost	228 266	100	5698	100	
Krádeže vloupáním	54 925	24,1	1 769	31	6,9
Krádeže prosté	154 207	67,5	3 316	58,2	-9,3
Ostatní	19 134	8,4	339	5,9	-2,5

Graf 2 - Skladba majetkové trestné činnosti ve ZLK[6]

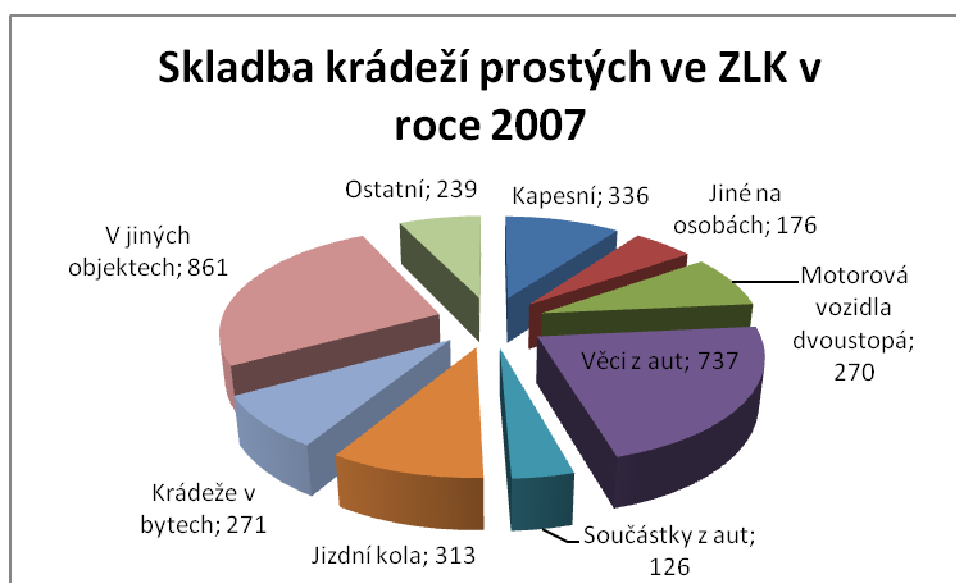
Z tabulky 2 a grafu 2 lze lehce vypočítat, že zloděje nejvíce láká prostá krádež, při které nemusí překonávat žádné překážky. Jde o kapsáře nebo o krádeže motorových vozidel, motorek, jízdních kol a další. Mnohdy těmto zlodějům napomáhají lidé sami, například nedostatečnou pozorností a nedostatečným hlídáním osobních věcí, ať už jde o mobilní telefon, peněženku či jiné cenné věci, které jsou pro zloděje lákadlem. Jistě znáte staré přísloví „příležitost dělá zloděje“. Spousta lidí si nedává na své věci pozor a dává tak ostatním, kteří by mnohdy ani na okradení nepomysleli, příležitost snadno přijít k penězům nebo k jiným cenným věcem. Tady vlastně začíná prevence kriminality. Pokud si budeme opatřovat vlastní cenné věci jako oko v hlavě, snížíme tím celkový počet majetkové kriminality.

2.2.3 Skladba majetkové trestné činnosti ve ZLK

„Při podrobnějším pohledu na majetkovou trestnou činnost jsou patrné odlišnosti ve skladbě trestných činů krádeží ve Zlínském kraji a v ČR. Větší zastoupení, ve srovnání s celou republikou, mají krádeže jízdních kol, méně často jsou kradeny věci z aut, čteněji jsou krádeže v bytech a jiných objektech.“ [6]

Tabulka 3 - Skladba krádeží prostých v ČR a ve ZLK v roce 2007[6]

	ČR - počet	ČR- %	ZLK - počet	ZLK - %	odchylka ZLK - ČR
Krádeže prosté celkem	154 207	100	3 316	100	
Kapesní	19 153	12,4	336	10	-2,4
Jiné na osobách	8 962	5,8	176	5,3	-0,5
Motorová vozidla dvoustopá	19 501	12,6	270	8,1	-4,5
Věci z aut	51 516	33,4	737	22,2	-11,2
Součástky z aut	5 829	3,8	126	3,8	0
Jízdní kola	5 395	3,5	313	9,4	5,9
Krádeže v bytech	4 259	2,7	271	8,2	5,5
V jiných objektech	25 705	13,7	861	26	12,3
Ostatní	12 001	7,8	239	7,2	-0,6

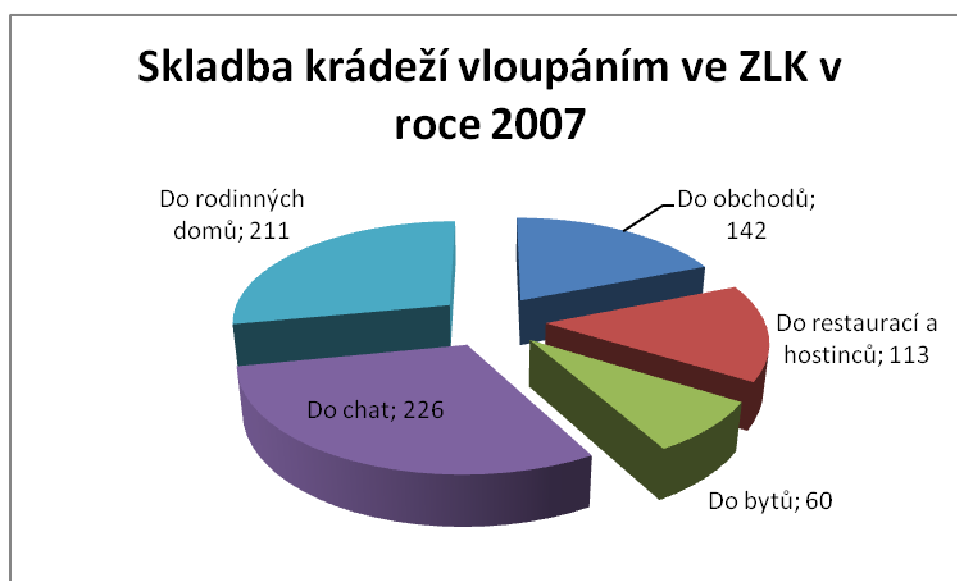

Graf 3 - Skladba krádeží prostých ve ZLK v roce 2007[6]

Jak je v tabulce 3 a grafu 3 vidět, krádeže prosté v bytech a jiných objektech zaujímají více než 34% z celkového počtu krádeží prostých ve Zlínském kraji. Upozorňuji, že jde o krádeže prosté, čili pachatel se do bytu či jiného objektu dostal bez předchozího použití násilí k vniknutí. Jde například o okradení lidí, kteří si pachatele do bytu vpustili sami. Pachatel se, pod záminkou nabídnutí nějaké služby či produktu, snadno dostal do bytu nebo objektu a poté nepozorovaně oběť okradl. Tady je velkým problémem důvěřivost především starších občanů. Pachatelé působí velice seriózně a dokážou občany v důchodovém věku přesvědčit, aby je do vlastního bytu vpustili, a následně odvedou jejich pozornost a nenápadně jim ukradnou mnohaleté úspory.

Tabulka 4 - Skladba krádeží vloupáním v ČR a ve ZLK v roce 2007[6]

	ČR	ČR - %	ZLK	ZLK - %	odchylka ZLK - ČR
Krádeže vloupáním celkem	54 925	100	1 769	100	
Do obchodů	3 404	6,2	142	8	1,8
Do restaurací a hostinců	2 310	4,2	113	6,3	2,1
Do bytů	4 322	7,9	60	3,4	-4,5
Do chat	5 377	9,9	226	12,8	2,9
Do rodinných domů	4 841	8,8	211	11,9	3,1

Graf 4 - Skladba krádeží vloupáním ve ZLK v roce 2007[6]

Z tabulky 4 a grafu 4 vyplývá, že pachatelé majetkové trestné činnosti, která je prováděna krádežemi vloupáním, se zaměřují nejvíce na vloupání do chat, které jsou povětšinou na okrajích měst a vesnic nebo v lesích. Je zde velmi malý pohyb lidí a možnost „nachytání“ pachatelů při činu je tedy daleko menší, než u krádeží vloupáním v bytech a rodinných domech, které jsou v hustě osídlení oblasti. Chaty jsou rovněž velmi slabě zabezpečeny před vloupáním. Na druhou stranu se v chatách většinou nenacházejí velmi cenné věci a tudíž škoda, způsobená krádeží vloupáním není tak velká, jako při krádeže vloupáním do bytů a rodinných domů.

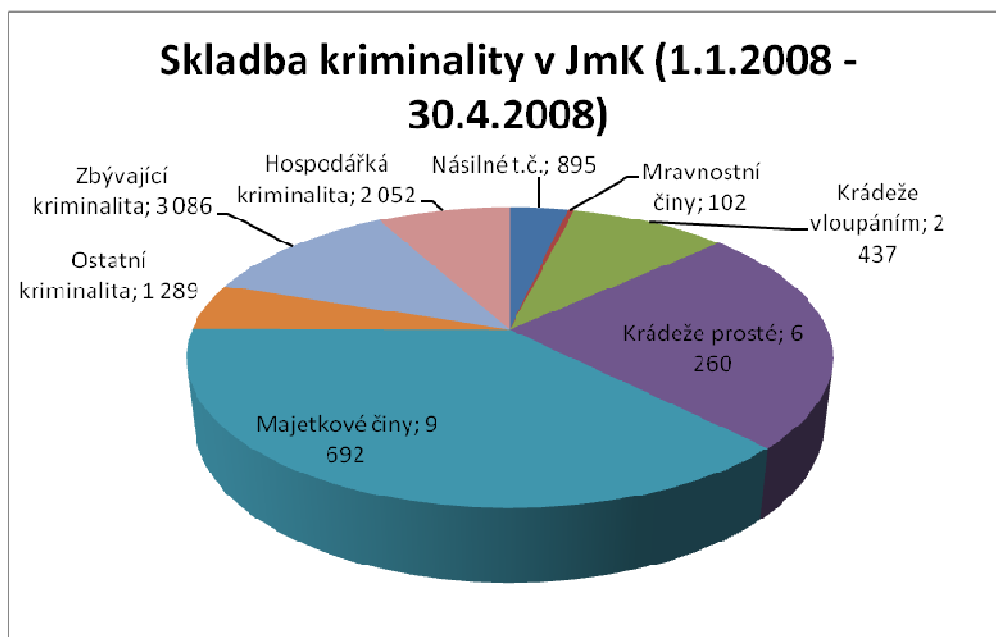
2.3 Kriminalita v Jihomoravském kraji a v Brně

Analýzu v Jihomoravském kraji podávám z jiných statistik, a sice za kratší období, které je 4 měsíce (od 1. 1. 2008 do 30. 4. 2008).

2.3.1 Celková skladba kriminality v JmK

Tabulka 5 - Skladba kriminality v JmK (1. 1. 2008 – 30. 4. 2008)[13]

	Zjištěn o	Objasněn o	Stíháno osob	Škody v tis. Kč
Vraždy	9	6	6	38 (loupežné vraždy)
Násilné t. č.	895	573	578	13 413
Mravnostní činy	102	54	40	0
Krádeže vloupáním	2 437	511	370	108 801
Krádeže prosté	6 260	1 416	1 029	185 171
Majetkové činy	9 692	2 247	1 652	385 615
Ostatní kriminalita	1 289	719	672	15 146
Zbývající kriminalita	3 086	2 820	2 528	58 401
Hospodářská kriminalita	2 052	1 082	1 078	1 080 412
Celkem	25822	9428	7953	1846959

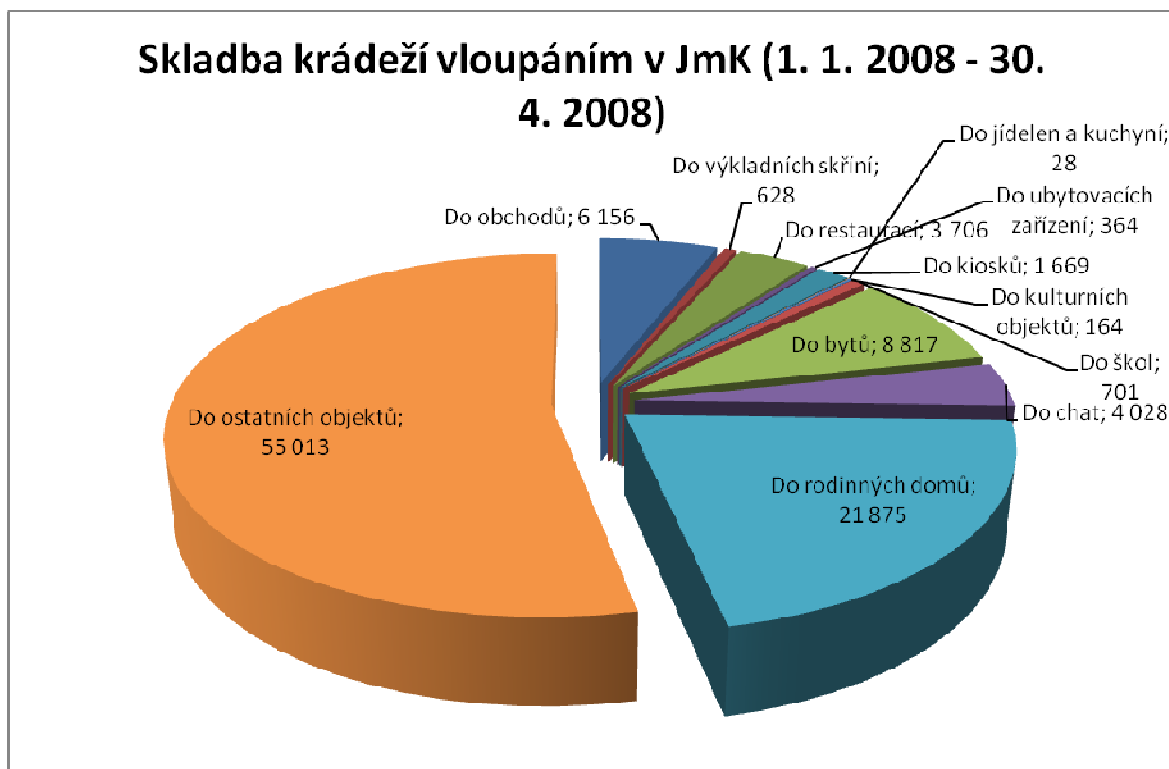
Graf 5 - Skladba kriminality v JmK[13]

Majetková kriminalita se v Jihomoravském kraji podílí největší měrou na celkové skladbě kriminality. Do majetkové kriminality v podstatě spadají i krádeže prosté a krádeže vzloupáním, tudíž se majetková kriminalita podílí více než 71% na skladbě kriminality. I v Jihomoravském kraji se tedy preventivní orgány i ostatní občané musí na tuto kriminalitu zaměřit.

2.3.2 Statistika krádeží vzloupáním v JmK

Tabulka 6 - Statistika krádeží vzloupáním v JmK [13]

	Zjištěno	Objasněno	Škody v tis. Kč
Do obchodů	129	27	6 156
Do výkladních skříní	16	3	628
Do restaurací	146	20	3 706
Do ubytovacích zařízení	14	0	364
Do kiosků	70	21	1 669
Do jídelen a kuchyní	3	0	28
Do kulturních objektů	7	1	164
Do škol	32	11	701
Do bytů	165	27	8 817
Do chat	249	42	4 028
Do rodinných domů	279	65	21 875
Do ostatních objektů	1 315	139	55 013

Graf 6 - Skladba krádeží vloupáním v JmK[13]

Krádeží vloupáním jsou i v Jihomoravském kraji častým trestným činem, se kterým se policisté setkávají. Za 4 měsíce, ze kterých je tato statistika, bylo vyloupeno 8 817 bytů. Na jeden den tedy připadá zhruba 73 vyloupených bytů. To je podle mě hodně velké číslo, a proto je prevence před bytovými zloději v podobě technického zabezpečení bytových domů a samotných bytů stále více aktuální.

2.4 Analýza sociologického výzkumu

V rámci projektu Bezpečná lokalita, bezpečné bydlení byla provedena místní sociologická analýza ve vytipovaném bytovém domě, která se zaměřila na vnímání pocitu bezpečí obyvatel domu. Obyvatelé odpovídali na otázky anonymně a nemuseli teda mít žádné obavy při vyplňování dotazníků. Ve velmi pečlivě stanovených otázkách odpovídali na technický stav, vybavenost a funkčnost všech zařízení nacházejících se v domě, na funkčnost osvětlení v domě i v přilehlém okolí a na parkovišti. Otázky se týkaly samotného zabezpečení jednotlivých bytů, zabezpečení vchodových dveří do bytového domu a také zadních vchodových dveří. Zkoumal se rovněž pohyb cizích osob v domě, zda obyvatelé sami cizí osoby do domu pouští a kdy nejčastěji tyto osoby v domě potkávají.

V panelových a bytových domech bydlí mnohdy velké množství lidí, často se stěhují noví nájemníci a je proto velmi obtížné znát všechny obyvatele domu. Dotazník se zaměřuje i na tuto problematiku. Zjišťuje se v něm, zda obyvatelé znají své sousedy, jestli se s nimi občas stýkají či se navštěvují.

3 VNÍMÁCÍ POCITU BEZPEČÍ OBYVATEL BYTOVÉHO DOMU

3.1 Pocit bezpečí jako základní lidská potřeba

Každý člověk má mnoho základních potřeb, které jsou velmi důležité pro jeho klidný a spokojený život. Potřeby velmi pěkně definoval a zformuloval Abraham Harold Maslow, který vytvořil i jednoduchou pomůcku – Maslovovu pyramidu potřeb. V této pyramidě jsou všechny základní lidské potřeby.

Obrázek 1 - Maslovova pyramida potřeb[9]

Základnou pyramidy jsou fyziologické potřeby, bez kterých je život člověka vyloučený. Jde o potřebu dýchání, potřebu vody, potřebu spánku, vylučování a spoustu dalších fyziologických procesů, které jsou nezbytné pro přežití člověka.

Nás ovšem bude nejvíce zajímat druhá nejčastější potřeba – potřeba bezpečí. Zde nejde pouze o zajištění bezpečnosti, související s ohrožením majetku, života a zdraví člověka, ale také o potřebu jistoty. Tu potřebujeme v rodině, kde hledáme své zázemí a lidi, kteří nás podporují a věří v nás. Dále jde o jistotu zaměstnání, která je rovněž velice důležitá. Pokud ji máme, žijeme náš život v pohodě, bez zbytečného stresu, které může negativně

ovlivňovat naše výkony. V neposlední řadě do této kategorie musíme zařadit i potřebu jistoty zdraví.

3.2 Průběh a metoda výzkumu

„Výzkum proběhl od poloviny června do poloviny července 2009 v bytovém domě Koniklecová 5, a to kvantitativní metodou výzkumu za použití techniky dotazníkového šetření. Obyvatelé domu (vždy jeden zástupce z bytové jednotky) byli přímo osloveni proškoleným tazatelem, který s nimi vyplnil dotazník, čímž bylo zabráněno případnému nepochopení některých otázek.

Z celkového počtu 156 bytů (12 podlaží, v každém 13 bytů) bylo získáno 107 vyplněných dotazníků, což lze považovat za velmi dobrou úspěšnost (téměř 70%). Při výzkumu byla samozřejmě dodržena podmínka anonymity a možnosti respondenta odmítnout odpověď na některou otázku.“

3.3 Popis zkoumaného vzorku

„Výzkumný vzorek je tvořen z 70% (75) ženami a z 30% (32) muži, z hlediska věku byla nejsilněji zastoupena věková skupina 30-44, která tvořila 51,4% (54) vzorku, druhou nejsilnější skupinou byla kategorie 18-29 (21,9%; 23), 18,1% (19) respondentů bylo ve věku 45-59 a jen 8,6% (9) respondentů bylo starších 60 let.“

3.4 Délka bydlení v době a obývané patro

„Respondenti byli dotazováni na délku pobytu v domě, zejména proto, aby mohla být zhodnocena jejich znalost daného prostředí. Většina respondentů uvedla, že v bytě žije 1-3 roky (39%; 41) nebo déle, než 3 roky (35,2%; 37), z čehož můžeme předpokládat, že situaci v domě a nejčastější problémy již dobře znají. Méně pak byli zastoupeni ti, kteří v bytě žijí kratší dobu, než půl roku (15,2%; 16) a půl roku až rok (10,5%; 11).

Během provádění výzkumu byla snaha zajistit srovnatelné poměry respondentů ze všech pater, což se vcelku zdařilo – každé patro bylo zastoupeno 8-12 respondenty, s výjimkou přízemí, kde se přes opakované návštěvy tazatelů zdařilo oslovit pouze zástupce 3 bytů, což kromě neochoty účastnit se výzkumu může být způsobeno i tím, že výzkum v tomto podlaží

probíhal od 9. července (ihned poté, co proběhla poslední informační schůzka s nájemníky) a řada obyvatel bytů mohla být na letní dovolené.“

3.5 Technické vybavení domu

„Respondenti odpovídali na řadu dotazů ohledně technického vybavení domu, které ovlivňuje jejich vnímání bezpečnosti a pohodlí bydlení v domě – tedy zejm. na osvětlení různých částí bytů, funkčnost výtahů, zvonků a domovního telefonu.

Jako vždy funkční bylo označeno osvětlení sklepa a sušárny (85,3% resp. 93,1%), na tuto otázku však odpovědělo nejméně (68 resp. 58) respondentů, velká řada z nich do této části domu příliš často nechodí a proto odpověď zcela vynechala. Jako nejméně funkční bylo označeno osvětlení schodiště (podle 42,7% respondentů občas nefunguje a podle 12,2% nefunguje velmi často), přičemž 25 respondentů na tento dotaz neodpovědělo a zdůvodnilo to tím, že schodiště nepoužívají – někteří uváděli bezpečnostní důvody. Osvětlení vchodu bylo nadpoloviční většinou (přes 63,1%) respondentů označeno jako vždy funkční a 31,1% uvádělo, že občas nefunguje. Podobně bylo hodnoceno i osvětlení na patrech, přičemž na občasný výpadek osvětlení patra si nejčastěji stěžovali obyvatelé ze 4., 6. a 9. patra (přes 50% respondentů z těchto pater).“

Tabulka 7 - Funkčnost osvětlení v domě[14]

	osvětlení vstupu		osvětlení patra		osvětlení schodiště		osvětlení sklepa		osvětlení sušárny	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Funguje vždy	65	63.1	70	66.0	36	43.9	58	85.3	54	93.1
Někdy nefunguje	32	31.1	31	29.2	35	42.7	9	13.2	3	5.2
Velmi často nefunguje	6	5.8	5	4.7	11	13.4	1	1.5	1	1.7
Celkem	103	100	106	100	82	100	68	100	58	100

„Zvonky podle 72,5% respondentů fungují vždy, podle 24,5% občas nefungují, domovní telefon označilo za vždy funkční 66% respondentů, jako občas nefungující 18% a velmi často nefungující podle 16% respondentů. Nejhůře dopadlo hodnocení výtahu, který občas

nebo velmi často nefunguje podle 72,4% (47) respondentů a jako vždy funkční jej označuje jen 27,6% (29) oslovených obyvatel domu (viz. tabulka 8).“

Tabulka 8 - Funkčnost technického vybavení v domě[14]

	výťah		zvonky		domovní telefon	
	N	%	N	%	N	%
Funguje vždy	29	27.6	74	72.5	66	66.0
Někdy nefunguje	47	44.8	25	24.5	18	18.0
Velmi často nefunguje	29	27.6	3	2.9	16	16.0
Celkem	105	100	102	100	100	100

4 RIZIKA BYTOVÝCH A PANELÁKOVÝCH DOMŮ A SÍDLIŠŤ

Bytové domy a paneláky jsou v dnešní době velmi oblíbeným typem obydlí. Ve většině velkých měst vznikají paneláková sídliště, která na velmi malé ploše soustředí velké množství obyvatel. Ve Zlíně je to sídliště Jižní svahy, kde žijí více než 30 tisíc obyvatel a stále se rozrůstá. V Brně je více takových sídlišť a jsou to například Bystrc, Bohunice, Starý a Nový Lískovec a další. Sídliště a samotné bytové a panelové domy však nesou i mnohá úskalí, nebezpečí a problémy, které souvisejí se soustředěním velkého počtu obyvatel na malém prostoru.

4.1 Anonymita a lhostejnost obyvatel domů a sídlišť

Bydlení v panelákových a bytových domech není pro každého. Lidé, kteří jsou samotáři, mají rádi vlastní klid a pohodu a neradi se stýkají s cizími lidmi, by měli v panelákovém nebo bytovém domě velké potíže s bydlením. Vyjdeme z bytu a ihned za dveřmi sousedka zametá chodbu. Chceme sjet výtahem do přízemí a potkáme v něm dva teenagery, kteří páchnou cigaretami a navíc se neslušně vyjadřují o svých spolužačkách. U schránek zase brigádnice roznáší reklamní letáky a nabídku pracovních příležitostí. Před domem další parta mladých lidí sedí na lavičce a utahuje si z kolemjdoucích. Tohle opravdu není pro každého. Většinu z těchto lidí neznáme ani příjmením natož křestním jménem. Lidé se zde velmi často stěhují a proto je i velmi obtížné si zapamatovat, kdo vůbec v paneláku bydlí. Drtivá většina nájemníků domu nepořádá pravidelná setkání, na kterých by bylo možné se seznámit a popovídat si. Proto jsou si mnozí obyvatelé jednoho a téhož domu mnohdy naprosto cizí. Anonymita a s tím související lhostejnost vůči spoluobyvatelům je zde na velmi vysoké úrovni.

Dnes se každý spíše věnuje sobě a na ostatní se moc neohlíží. Když, se paní před barákem zeptá, zda jste neviděli její balík časopisů nachystaných do sběru, odpovíte, že máte svých starostí dost a nemáte čas, abyste hlídali ještě něčí časopisy. A tak je to v podstatě i s lhostejností vůči bezpečnosti bydlení v celém domě. Pokud vykradou souseda, budete si dávat pozor jen na vlastní zabezpečení a na celkovou bezpečnost bytového domu se příliš ohlížet nebudete. To je však jednoznačně špatně. Pokud bude mít potencionální pachatel usnadněný přístup do společných prostor domu, bude mít napůl vyhráno. A pokud žádný z obyvatel neupozorní na pohyb cizí osoby v domě či se aktivně nepostará, aby se tento

člověk v domě nepohyboval, může si tento pachatel vytipovat byt, obyvatele či sklep a zjistit také, kdy jsou nájemníci přítomni či naopak nepřítomni a naplánovat si místo a čas vyloupení.

4.2 Bezpečnost obyvatel domů a sídlišť

Bezpečnost je největším a nejproblémovějším rizikem spojeným se sídlištní výstavbou. Nejde jen o bezpečnost samotných obyvatel bytových a panelákových domů a v podstatě všech lidí, kteří se pohybují na sídlištích. Pohybují se zde rodinní příslušníci obyvatel, kteří chodí na návštěvy nebo rodinné oslavy. Poštovní doručovatelé a doručovatelky můžou být také ohroženi situací, která panuje v některých domech nehledě na to, že můžou mít strach z doručování zásilek do domů, které jsou viditelně zanedbávané či v nich bydlí nepřizpůsobiví a problémový obyvatelé.

Je znám i případ, kdy Česká pošta pozastavila doručování zásilek z obav o život a zdraví svých doručovatelek. Šlo o tzv. ghetto v Bohumíně – Pudlově, kde žijí především nepřizpůsobiví a sociálně slabší lidé. Zde totiž místní obyvatelé, převážně romského původu, již napadly dvě doručovatelky, které se tak ocitly nedobrovolně na nemocenské.[8]

4.2.1 Doručování pošty a poštovní schránky

Doručování pošty a samotné umístění poštovních schránek je velkým bezpečnostním problémem. V poštovním řádu je uvedené, že pošta může přerušit doručování zásilek do domu, kam nemá doručovatelka volný přístup a do domů, které jsou i ve dny uzamčené. Doručovatelky tak musí zvonit na domovní zvonky a prosit u vpuštění do prostoru schránek. Toho využívají i pachatelé, kteří se takto velmi snad dostávají do společných bytových prostor. Zazvoní u vchodových dveří do domu a uvedou, že roznášejí poštu nebo letáky a důvěřivý obyvatel je v dobré víře vpustí do domu. Nemá však ani tušení, že právě vpustil domovního zloděje, který si šel vytipovat možná právě jeho byt. V některých domech jsou vstupní dveře permanentně otevřené (viz. Obrázek 2). Poštovní doručovatelky tak mají volný přístup ke schránkám ovšem do domu má volný přístup i pachatel případného trestného činu.

Obrázek 2 - Vstupní dveře a schránky uvnitř domu[9]

4.2.2 Odpadkové koše a kontejnery

Dalším rizikovým místem, které se nachází v blízkosti bytových a panelákových domů je prostor, kde jsou umístěny odpadkové koše a kontejnery – popelnice. Můžeme se často setkat s tím, že líní sousedé se neobtěžují odvézt starou pračku nebo ledničku do sběrného dvora, ale nechají ji ležet vedle nádob na svoz komunálního odpadu s domněním, že popeláři ji snad odvezou. Tak v podstatě vzniká černá skládka, která nepůsobí vůbec hezky. Lednička může být například lákadlem pro děti, které si s ní mohou hrát, schovávat se do ní apod.

Problémy, které opět souvisí s volně přístupnými odpadkovými kontejnery, je přítomnost bezdomovců a sociálně slabých občanů. Bezdomovci obcházejí sídliště a prohrabávají se v odpadkách s vidinou, že zde naleznou potravu, oblečení a obuv, popřípadě věci, který by mohly následně zpeněžit. Velmi často věci z popelnic rozházejí po okolí a ty pak můžou

způsobit škody na zaparkovaných automobilech nebo se o ně někdo může poranit. Někdy se dokonce bezdomovec i usídílí v takovém kontejneru a může způsobit strach lidí, kteří do tohoto kontejneru musí vynášet odpadky. Může se rovněž stát, že si bezdomovci při nízkých teplotách zapálí např. papírový odpad, aby se trochu zahřáli. To může vést ke vzplanutí celého kontejneru a oheň může dokonce poškodit i v blízkosti stojící automobily.

Obrázek 3 - Požár kontejneru a osobního automobilu[10]

4.2.3 Vstupní dveře bytových domů a bytů

„Policejní statistiky krádeží vloupáním jednoznačně potvrzují, že nejslabším místem všech objektů jsou vstupní a okenní nebo prosklené prostory.

Ke kritickým místům dveřního prostoru patří především – ostění, zárubeň (rám), závěsy (panty), dveře (dveřní křídla), uzamykací mechanismus a dveřní kování.

Obrázek 4 - Plechové dveřní kování (vlevo), bezpečnostní kování (vpravo)[15]

Ostění je dle typu stavby část stavebního prvku, kam se připevňují zárubně pro dveře. Jedná se buď o nosný nebo příčný panel, zděné nebo nosné příčky, dřevěný panel apod. Správná montáž zárubní se podstatně promítá do celkové odolnosti vstupního prostoru.

Zárubeň může být dřevěná nebo kovová. V případě zárubně dřevěné se doporučuje její výměna za kovovou. Ale i ta není z hlediska bezpečnosti přijatelná, protože se dá velice snadno roztáhnout. Roztáhnutím rámu vypadne závora ze zapadacího plechu zárubně a pachatel může pohodlně vejít. Ochranou je nalití řídkého betonu do obou svislic kovové zárubně, který po vytvrdnutí zamezí roztažení rámu. V poslední době se používají tzv. bezpečnostní zárubně. Jsou to silné svařené pásy nebo profilové ocelové rámy, které pomocí kotevních čepů či háků zapadajících do ozubů brání násilnému vyražení zárubně ze zdi.

Závěsy (panty) jsou součástí dveřního křídla i zárubně. Dveřní křídla by měla být zavěšena na třech místech a panty umístěny na vnitřní straně dveří (pohled z místnosti). Zvýšenou

pozornost je třeba věnovat upevnění pantů a provést jejich ochranu proti vysazení dveří například zarážkou.

Dveřní křídla neboli vstupní dveře se obecně dělí podle toho, z jakého materiálu jsou vyrobena. Ve starší zástavbě mohou ještě převládat dřevěné dveře včetně dřevěných zárubní a to buď jedno či dvoukřídlé. Přesto, že na první pohled vypadají zdánlivě masivně, pro zloděje, pokud nejsou opatřeny některými z MZP, jsou jen malou překážkou.

V panelové výstavbě a při stavbě rodinných domků se sice setkáváme s dveřmi v ocelových zárubních, avšak kvalita a prostupnost těchto dveří bez dostatečných přídatných prvků je malá. Dveře by měly být vybaveny zejména těmito komponenty:

1. Bezpečnostní štít + bezpečnostní profilová cylindrická vložka (chrání před odvrtáním, roztržením, vyhmatáním planžetou).
2. Zadlabací zámek s prvky pasivní bezpečnosti (odolný proti odvrtání, pojistka při rozlomení vložky automaticky zablokuje vysunutou závoru, speciální protiplech).
3. Vrchní přídatný zámek (zdvojuje bezpečnost vstupních dveří, vložku nelze rozlomit, vyhmatat).
4. Dveřní závora příčná a celoplošná (chrání před násilným vyražením, vysazením a vyháčkovaním vstupních dveří).
5. Doplnková zařízení (přídatné kódové kování, pojistka dveřních závěsů, zábrana proti vysazení, pojistný řetízek, panoramatické kukátko, dveřní zástrč apod.).
6. Kombinace předchozího + oplechování a výztuže dveří.
7. Různé typy mříží. "[1]"

Obrázek 5 - Vstupní dveře do bytu[9]

4.2.4 Výtahy

Výtahy jsou v mnohých domech terčem hrubého vandalizmu. Často dochází k ničení výtahových prostor nebo výtahových dveří sprejery, kteří zde čmárají vulgární nápisy. Vandalové poškozují tlačítkové panely výtahů a výjimkou nejsou ani výkaly, které velmi znepříjemňují a někdy dokonce znemožňují cestu výtahem.

Problémem některých bytových domů jsou neplatiči. Ostatní obyvatelé domu se oprávněně dožadují opatření vůči takovým osobám, které by jim znemožnily využívání některých zařízení domu, např. výtahu, protože provoz výtahu, jeho údržba a opravy stojí nemalé finanční prostředky.

Existují dvě kritické místa v panelových a bytových domech, kde dochází nejčastěji k přepadení – vstupní dveře a výtahy. Z důvodu lhostejnosti jiných se výtah může stát pastí a místem přepadení, či dokonce znásilnění.[12]

Obrázek 6 - Poničený výtah sprejery[9]

4.2.5 Balkóny, lodžie a prosklené plochy

Balkóny a lodžie představují značnou nebezpečnost z hlediska vniknutí do bytů. Jde především o balkóny a lodžie přízemní popřípadě v nižších patrech. Drtivá většina není absolutně chráněna proti vniknutí a stačí proto pouze přelézt zábradlí, které se velmi podobá prolézačce na dětském hřišti. Balkóny a lodžie jsou v mnoha případech velmi nízko nad zemí a nedá tedy žádnou práci cizí osobě vniknout na tuto plochu. Stále je spousta lidí, kteří na svých balkónech a lodžiích uskladňují cenné věci, jako jsou jízdní kola, kočárky či jiné předměty, které jsou pro zloděje velikým lákadlem.

Okna a balkónové dveře jsou pak opět nedostatečně chráněny proti vniknutí. Mnohdy jsou ještě stará dřevěná, někdy dokonce špatně uzavíratelná či dokonce otevíratelná zvenčí. „*Při ochraně okenních prostorů a prosklených ploch věnujte pozornost zejména těmto*

komponentům: rámu, okenním překladům a parapetům, okenním křídly, závěsům, sklu, uzávěrům a kování, okenicím, mřížím, roletám a žaluziím.

Rám musí být dobře uchycen do ostění dostatečně dlouhými kovovými skobami (není přípustné, aby jeho poloha byla zajištěna pouze dřevěnými klíny). Kromě dřeva se k výrobě rámu používají i kovové svařené profily.

Okenní překlady a parapety musí být precizně vyžděny až k rámu, aby nevznikla žádná mezera mezi zdí a oknem.

Celá konstrukce **okenního křídla** musí být pevná v krutu, jinak hrozí nebezpečí prasknutí skla. Má-li okno velkou plochu, doporučuje se jeho konstrukci dělit svislými sloupci nebo vodorovnými poutci.

Závěsy musí být pevně a bezpečně uchyceny jak v rámu, tak i v okenním křídle (na kov přivařené, na dřevo zadlabané a fixované vruty).

Samotné **sklo** je nejslabším místem okenního prostoru. Běžně používané ploché sklo tažené nebo tabulové sklo plavené tloušťky 3mm nezajišťuje dostatečnou ochranu. Pro zvýšení bezpečnosti prosklených ploch se proto doporučuje používat výhod mříží, bezpečnostních fólií a bezpečnostních vrstvených nebo tvrzených skel.

Uzávěry a kování musí být kvalitní hlavně u přízemních oken. Zde nelze používat jednoduché jazýčky, obrtlíky a zástrče, které se po rozbití skleněné výplně dají lehce překonat. Bezpečnost oken podstatně zvyšují uzamykatelné uzávěry a kliky.“[1]

Obrázek 7 - Nedostatečně chráněná lodžie (Zlín – Valachův žleb)[9]

Obrázek 8 - Nechráněný balkón (Brno Bystrc – Píškova 10)[9]

4.2.6 Sklepy, kočárkárny a jiné společné prostory

„Ke každému bytu přináležejí určité příslušenství (sklep, komora) nebo další prostory, které jsou určeny k využívání pro všechny nájemníky – kočárkárny, prádelny, půdy, chodby. I tyto všechny místnosti je třeba zodpovědně chránit před nezvanými návštěvami zlodějů.

Před rozhodnutím jaký prvek zabezpečení kam dát a jak postupovat, si každý správný vlastník opět udělá analýzu slabých míst – tedy pojmenuje hlavní rizika, která určitou měrou nahrávají zlodějům.

Rozborem příčin vzniku krádeží v těchto prostorách bylo zjištěno:

- *Vstupní dveře do domu jsou v mnoha případech nedostatečně zabezpečené (skleněná výplň, nevhodný kryt zámku).*
- *Dveře se nezamykají, majitelé nebo nájemníci bytů vpustí do domu elektrických vrátným v podstatě každého, kdo zazvoní.*
- *Sklepní kóje a další společné prostory jsou obvykle v přízemním prostoru domu, který se opět v mnoha případech vůbec nezamyká.*
- *Lodžie a balkony jsou většinou uzamykány slabým netvrzeným visacím zámkem a obyčejnou petlicí, která je vyrobena z málo odolného materiálu.*
- *Jsou případy, že kromě náhodných cizích pachatelů se zloději rekrutují i z nájemníků dotyčného domu. Ten pak má všechny potřebné klíče od společných prostor – tudíž volný pohyb po domě.*
- *Sklepní okénka jsou neustále otevřená kvůli větrání – nejsou zabezpečená mřížemi apod.“ [1]*

Samotné sklepy, sušárny, kočárkárny a jiné společné prostory, které jsou většinou situovány v přízemí nebo v suterénu domu, mají povětšinou nedostatečně chráněné vstupy a okna. Tyto okna jsou mnohdy umístěny v zadní části domu, jsou často obrostlé hustým křovím a jsou v místech, kde je velmi malý pohyb lidí a tudíž případného pachatele trestného činu nikdo nenachytá.

Obrázek 9 - Permanentně otevřené okno do kočárkárny[9]

Zloděj se dostane do společných prostor díky nedostatečnému zabezpečení oken a vstupů do sklepů a může zde bezstarostně krást. Lidé zlodějům nechávají dokonce cenné věci pouze ve společných chodbách, jelikož ve vlastní sklepní kóji již nemají místo. Samotná sklepní kóje je často vybudována pouze z dřevěných latí a opatřena jednoduchým visacím zámkem. Toto nedostatečné zabezpečení i samotné provedení sklepní kóje není pro zloděje téměř žádnou překážkou.

Obrázek 10 - Dřevěná sklepní kóje[9]

4.2.7 Křoví, stromy a jiný porost kolem domů

V blízkosti panelákových a bytových domů jsou vysázeny všelijaké křoviny, živé ploty, stromy a houští, které může skýtat úkryty pro případné pachatele vloupání či jiných trestných činů. Zloděj si zde může kupříkladu schovat potřebné náčiní k uskutečnění trestného činu vloupání, může zde mít provizorní úkryt a po uskutečnění trestného činu se v křoví může i schovat před případnými pronásledovateli.

O stromy, křoviny, trávu a jiné porosty se starají technické služby příslušného města, které by porosty měly prořezávat a znemožnit tak případným pachatelům úkryt v těchto místech. Není ovšem v silách pracovníků technických služeb učinit toto prořezání ve všech místech a u všech bytových a panelákových domů a proto je u spousty těchto domů velmi husté křoví a jiný porost.

Obrázek 11 - Hustý porost u zadního vchodu (Zlín - JS)[9]

4.2.8 Dětská hřiště a herní plácky

Dalším bezpečnostním rizikem mohou být dětská hřiště a místa, kde si děti a mládež hrají. Není to z důvodu, že by zde mohl někdo něco ukrást či poškodit, ale z důvodu shlukování part lidí, kteří mohou mít špatné úmysly. Tohle je hlavně problém hřišť, které doposud neprošly rekonstrukcí či revitalizací a nejsou tudíž moc využívané. Prolézačky a houpačky jsou většinou rezavé a poškozené, lavičky rozlámané či úplně rozebrané. Rodiče s dětmi si na takových hřištích nehrají, a proto se zde scházejí mladí lidé, kteří kouří, pijí alkohol, cigaretové nedopalky odhazují všude kolem sebe, pokřikují na kolemjdoucí a spoustu dalších. Mnohdy přes tyto hřiště musí lidé, bydlící v blízkém domě chtít nechtě

procházet, jelikož jiná cesta nevede. Obyvatelé mají strach tudy chodit a proto je dobré, tyto místa rekonstruovat a učinit je tak bezpečnějšími.

Obrázek 12 - Staré zanedbané dětské hřiště (Zlín - JS)[9]

5 PILOTNÍ PROJEKT BEZPEČNÁ LOKOLITA – BEZPEČNÉ BYDLENÍ

„Podíl majetkové trestní činnosti na celkové kriminalitě činí od roku 2005 asi 65% z celkově zjištěných trestných činů. Majetkovou trestnou činností jsou nejvíce zasažena velká města a lokality, v nichž se pohybuje velké množství navzájem anonymních osob (jako jsou např. nádraží, nákupní centra, dopravní prostředky, atp.). Obdobná situace je i v některých sídlištních komplexech a v obytných domech, zejména tam, kde se mohou nekontrolovaně pohybovat cizí osoby, bezdomovci, drogoví dealeri a drogově závislé osoby, včetně problematických skupinek dětí a mladistvých. Pro tyto lokality platí, že se v nich cítí obyvatelé ohroženi, mají strach z majetkové i násilné trestné činnosti a z dalšího obtěžování, které je ohrožují, ruší a znepríjemňují život. Zejména na sídlištích a ve velkých bytových komplexech je značný problém zajištění vchodů do domů před nezvanými návštěvníky.

Pro zlepšení bezpečnosti v těchto lokalitách a v obytných objektech byl vytvořen projekt Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení. Při jeho přípravě jsme vycházeli ze zahraničních zkušeností a ze zkušeností našich, které jsme získali za uplynulých 15 let z realizace preventivních programů ve městech a obcích“

5.1 Cíle projektu Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení

„Podstatou projektu je změna postojů občanů k problematice bezpečnosti, motivace k bezpečnějšímu chování, k zabezpečení bytů a obytných domů, ke zlepšení sousedských vztahů a respektování domovního řádu. Cílem pak je:

- *Zvýšení bezpečnosti obyvatelů domů.*
- *Snížení anonymity v domech.*
- *Snížení rizika pohybu neoprávněných osob v prostorách domu.*
- *Snížení rizika poškození zařízení domů (vandalismus).*
- *Zlepšení situace v nabídce sociálních služeb přímo v domě či v jeho bezprostředním okolí.“*

„Projekt bude nejdříve pilotován ve dvou městech a během této doby bude zpracována metodika a standardy řešení problematiky bezpečného bydlení, a to z pohledu sociálního i technického. V domech, které budou do projektu zahrnuty, by se měla nejen zásadně zlepšit bezpečnost jeho obyvatel a pořádek ve společných prostorách domu, ale také by se měly zkvalitnit mezilidské vztahy.

Projekt se skládá z několika dílčích projektů – technická zabezpečení, režimová opatření, spolupráce s policií ČR a s městskou policií.“

5.2 Technická a organizační zabezpečení

„Technickými a organizačními opatřeními lze řešit i otázku dlouhodobě neplatících nájemníků obecních domů. Těm, kteří nejsou ochotni řádně platit za služby spojené s bydlením, mohou být postupně omezována některá práva (např. možnost využívání výtahu) v souladu s domovním řádem. Nájemníci bytů, se kterými jsou problémy, tak budou nepřímo nuceni společná pravidla respektovat, nebo domy opustit. Společně s technickou úrovní zabezpečení domů je třeba také klást důraz na zvyšování právního vědomí obyvatelů domů s důrazem na práva a povinnosti v rámci sousedských vztahů. Technická opatření musejí být v souladu s evropskými normami pro prevenci kriminality řady CEN/TC 325 (Technická komise, jejímž úkolem je tvorba norem pro prevenci kriminality), dalšími technickými normami (např. požární ochrany) a se zákony se zvláštním zaměřením na ochranu osobních údajů.“

5.3 Spolupráce s policisty

„Dalším velmi důležitým prvkem projektu je spolupráce obyvatel domu s policisty Policie ČR a strážníky městské policie. V rámci této spolupráce mohou být organizována pravidelná setkávání místně znalých policistů/strážníků se zástupci domovní samosprávy, policisté a strážníci se také mohou účastnit domovních schůzí, při kterých by byly navazovány neformální vztahy mezi občany a „jejich“ policisty. Tyto vztahy tak mohou napomoci objasňování trestné činnosti a k rychlejšímu preventivním zásahům policie v případech nepřístojného, či kriminálního jednání v obytných domech. Uvažovat lze o přímém spojení zabezpečených domů na linku tísňového volání a na místní policejní oddělení, policistům a strážníkům je rozhodně do zabezpečeného domu zajistit přístup.

Nepřímým preventivním opatřením může být označení domu jako objekt se zvýšeným dohledem policie.“

5.4 Pilotní projekt ve městech Brno a Zlín

V rámci dlouhodobé spolupráce s magistráty města Brno a Zlín v oblasti prevence kriminality byly s vedením těchto měst dohodnuta pilotní realizace projektu Bezpečné bydlení – bezpečná lokalita. Obě města zpracovala v rámci Městské úrovně prevence kriminality neinvestiční preventivní projekty a předložila je odboru prevence kriminality MV k případnému poskytnutí finanční dotace. Projekty byly schváleny a podpořeny, takže v roce 2009 se realizovala I. etapa projektu, tj. neinvestiční analytická a projektová část (studie proveditelnosti), jejímž obsahem bylo:

- Vytipování domu či domů v majetku obce.
- Vedení podrobných přehledů kriminality a sociálně-patologických jevů v domě a v jeho bezprostředním okolí.
- Sociální šetření provedené ve vytipovaném domě, jehož cílem je zjištění hlavních příčin problémů a stanovení opatření, která by podle jeho obyvatel měla být přijata v oblasti sociální, technické a organizační ke zvýšení bezpečnosti v domě a přilehlé lokalitě.
- Zpracování „studie udržitelného vývoje pro řešení konkrétních sociálních a technických problémů“ na základě zjišťovaných skutečností.
- Zjištění, jak funguje v místě sociální síť, nabídka volnočasových aktivit apod.
- Zpracování technického projektového řešení problémů ve vybraném bytovém domě v návaznosti na technickou proveditelnost a přijatelnost omezujících dopadů pro většinu obyvatel domu.
- Zpracování režimových pravidel pro obyvatele domu v návaznosti na technická řešení, vnitřní a vnější rizika domu a přilehlé lokality, podmínky správce a vlastníka domu (viz domovní řád) a zapracování režimových pravidel do existujícího domovního řádu.
- Zpracování kompletní dokumentace projektu.

- Školení policistů a strážníků s územní odpovědností a příprava na jejich úlohu v projektu a komunikaci s obyvateli domu.
- Průběžná analýza a příprava podmínek pro konkrétní řešení plánovaná v dalším období.
- Informování veřejnosti o probíhajícím pilotním projektu s cílem motivovat obyvatele dalších domů k obdobné aktivitě.
- Zpracování ekonomických nákladů na realizaci projektu (technického řešení projektu, případně další náklady spojené s realizací – např. drobné technické úpravy na veřejné zeleni, městském mobiliáři, veřejném osvětlení, apod.).[17]

6 SOUČASNÝ STA PROJEKTU BEZPEČNÁ LOKALITA – BEZPEČNÉ BYDLENÍ

6.1 Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení I. etapa

První etapou v projektu Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení je neinvestiční část, která vzniká na základě konkrétních požadavků a zkušeností s kriminalitou a narušováním veřejného pořádku a občanského soužití.

6.2 Realizace projektu ve Zlíně

K realizaci projektu ve Zlíně byl vybrán dům, který si již řadu let řadí mezi tzv. „problémové domy“, kde dochází často k protiprávnímu jednání, zejména k rušení nočního klidu, narušování občanského soužití, znečišťování a poškozování společných i venkovních prostor domu apod. Ve společných prostorách často přespávají podnapilí lidé a lidé bez domova, tito polehávají i před domem, kde vzbuzují veřejné pohoršení a znečišťují veřejné prostranství. Jejich chování má mimo jiné i negativní důsledky pro malé děti, které si před domem hrají na dětském hřišti. Slušní obyvatelé musí tento stav trpět a často jediné řešení je přivolání policie, ale problémy se neustále opakují a kumulují, protože chybí systémové řešení.

Vybraný dům se nachází v centru Zlína. Dům je panelákového typu, je ve vlastnictví města Zlín, má 7 pater a 136 bytů. Na každém podlaží je jeden byt 3+1 cca 75 m², ostatní byty jsou malometrážní 2+kk cca 35 m², které obývá i řada nepřizpůsobivých občanů. K trvalému pobytu je přihlášeno 280 osob. Obytný dům má dva prostorné výtahy a jeden hlavní společný vchod s prostorným vestibulem. V domě dochází k poškozování vnitřních prostor, neexistuje téměř žádná komunikace a vzájemná spolupráce mezi obyvateli. Součástí domu jsou i komerční prostory a mateřská školka, které se nacházejí v přízemí.

Dům je situován do lokality, kde je vysoká koncentrace lidí, protože v jeho okolí se nachází řada škol a ubytovacích zařízení. V okolí domu se často zdržují osoby, které zde popíjejí alkoholické nápoje.[16]

Obrázek 13 - Dům pro projekt Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení – Zlín[9]

6.2.1 Vnímání pocitu ohrožení obyvatel města Zlína

Statutární město Zlín zadalo v roce 2007 průzkum na téma „Vnímání pocitu ohrožení obyvatel města Zlína“. Cílem průzkumu bylo zmapování vnímání pocitu ohrožení obyvatel města Zlína. Zdrojem primárních údajů bylo 1 000 oslovených respondentů – občanů města Zlína.

Respondenti v dotazníku odpovídali celkem na 25 otázek týkajících se různých typů ohrožení. V tabulce 7 jsou uvedeny výsledky, které se vztahují v problematice, kterou má řešit projekt Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení.[16]

Tabulka 9 - Vnímání pocitu ohrožení obyvatel Zlína[16]

Typ ohrožení	Respondenti v %
Okradení na ulici, v marketu nebo MHD	46,3
Krádež motorového vozidla	40,5
Výtržnictví	35,8
Vykradení sklepa, garáže, kolny apod.	30,1
Loupež	25,4
Psaní a kresby na fasády a jiné veřejné plochy	23,8
Ublížení na zdraví	21,5
Bytová krádež	20,7
Drogy	19,5
Krádež kola	18,1
Požár	17,8
Znásilnění	16,5
Vydírání	16,1
Podvod, pomluva	9,3

Z tabulky 7 tedy můžeme zjistit, z čeho mají obyvatelé města Zlína největší obavy. Obavy z určitého druhu ohrožení se mohou měnit v závislosti na případech konkrétního trestného činu, které se stal a byl uveřejněn. V jednu dobu se staly 2 případy znásilnění, a když se to lidí dozvěděli, cítili se aktuálně výrazně více ohrožení tímto typem trestné činnosti, než je obvyklé. V tabulce 7 nejsou ovšem tyto skutečnosti zohledněny a tudíž mohou být lehce zkreslené.

6.2.2 Analýza kriminality města ze statistik OŘ policie ČR Zlín

Z důvodu územního členění státu pro jednotlivé úseky správní činnosti, není soulad mezi územím – správní jednotkou statutárního města Zlín a správní jednotkou OŘ PČR. Okresní ředitelství policie ČR má ve Zlíně osm obvodových oddělení. Tato oddělení pokrývají území bývalého okresu. Do regionu jednotlivých obvodových oddělení spadají obce, které nejsou součástí Zlína. Statistiky si OŘ PČR vede za jednotlivá obvodní oddělení. Proto, při sestavování statistických údajů pro město Zlín, bylo třeba použít – u vybraných sledovaných ukazatelů – vzorce pro výpočet průměru, tzv. indexu.[16]

Od 1. 1. 2010 již neexistuje Okresní ředitelství policie ČR Zlín. Tzv. Útvary s územně vymezenou působností se nyní dělí podle krajů. Namísto OŘ policie ČR Zlín je nyní Krajské ředitelství policie Zlínského kraje.

6.2.3 Skladba celkové kriminality

Na úrovni problematiky města jsme sledovali pouze:

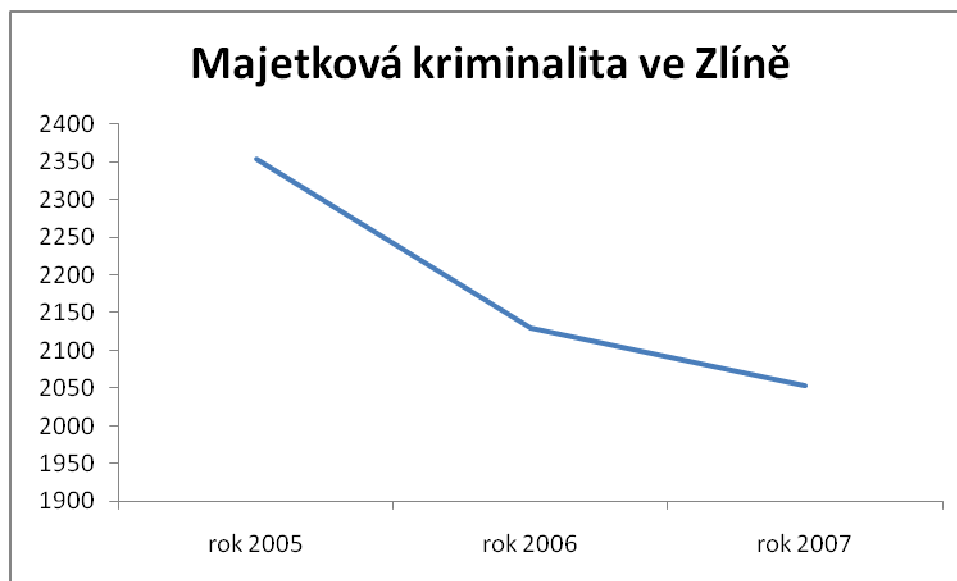
- skladbu kriminality,
- majetkovou kriminality,
- krádeže vloupáním,
- krádeže prosté,
- skladbu pachatelů.

Celková kriminalita:

- majetková (krádeže prosté, krádeže vloupáním),
- násilná a mravnostní (loupežné přepadení, úmyslné ublížení na zdraví, znásilnění, ohrožování mravní výchovy, kuplířství, prostituce),
- ostatní (výtržnictví, překupnictví, maření výkonu úředního rozhodnutí, sprejerství, výroba omamných látek a jedů),
- zbývající (padělání a pozměňování peněz, opilství a návykové látky, zanedbávání povinné výživy, nedbalostní dopravní nehody),
- hospodářská (daňové a úvěrové podvody, zpronevěry).[16]

Tabulka 10 - Skladba kriminality ve Zlíně[16]

Skladba kriminality ve Zlíně	rok 2005	rok 2006	rok 2007
majetková	2354	2129	2054
násilná a mravnostní	243	205	188
ostatní	278	225	232
zbývající	379	478	662
hospodářská	535	466	632

Graf 7 - Majetková kriminalita ve Zlíně[16]

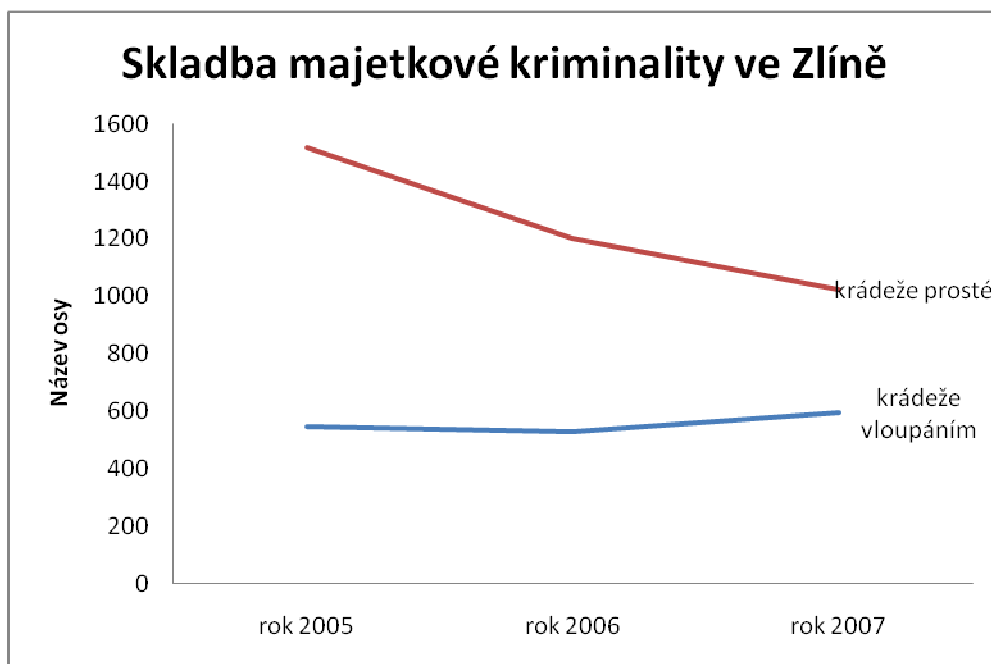
Z tabulky 8 a grafu 5 vidíme, že se daří snižovat majetkovou kriminalitu a násilnou kriminalitu ve Zlíně. To je zapříčiněno určitě i zvýšením prevence kriminality a ochotou lidí zabezpečovat si vlastní dům, byt a majetek technickými bezpečnostními prostředky. Naopak kategorie zbývající kriminality vzrostla za 2 roky téměř o 75%, což je alarmující. Tento nárůst je způsobený zvyšováním technického vybavení pachatelů, kteří padělávají a pozměňují peníze, dále zvýšením možností obstarání drog a návykových látek a snadnou dostupností alkoholu a také neohleduplností při řízení motorových vozidel.

6.2.4 Majetková kriminalita ve Zlíně

I když se daří snižovat počty trestných činů majetkové kriminality, je stále největším problémem policie. Proto se podíváme na skladbu majetkové kriminality ve městě Zlín.

Tabulka 11 - Skladba majetkové kriminality ve Zlíně[16]

Majetková kriminalita ve Zlíně	rok 2005	rok 2006	rok 2007
celkem	2354	2129	2054
krádeže vloupáním	544	528	594
krádeže prosté	1518	1202	1025

Graf 8 - Krádeže prosté a krádeže vloupáním ve Zlíně[16]

Z předešlé tabulky a grafu je jasně vidět, že krádeže prosté výrazně převládají nad krádežemi vloupáním a to zhruba o 50%. Je to dáno tím, že pachatelé majetkových trestních činů stále dávají přednost jednoduchosti svého činu, před dobýváním se do bytu, domu či automobilu. Lidé jím stále nahrávají ke krádežím prostým tím, že velmi často nechávají cenné věci a předměty ležet na nechráněných místech a pro zloděje tedy není problém je odcizit.

6.2.5 Krádeže vloupáním ve Zlíně

V následující tabulce jsou uvedeny nejčastější objekty, které si pachatelé vybírají ke krádežím vloupáním ve Zlíně.

Tabulka 12 - Krádeže vloupáním ve Zlíně[16]

Krádeže vloupáním ve Zlíně	rok 2005	rok 2006	rok 2007
celkem	544	528	594
do obchodů	32	36	62
do restaurací	22	36	30
do bytů	34	36	60
do chat	31	28	61

6.2.6 Krádeže prosté ve Zlíně

Následující tabulka ukazuje strukturu krádeží prostých ve městě Zlín.

Tabulka 13 - Krádeže prosté ve Zlíně[16]

Krádeže prosté ve Zlíně	rok 2005	rok 2006	rok 2007
celkem	1518	1380	1025
kapesní	222	238	195
motorových vozidel	115	93	71
věcí z aut	373	268	202
součástí motorových vozidel	76	46	34
v bytech	34	77	27
na osobách	76	58	49
v objektech	358	284	291
jízdních kol	114	115	80
ostatní	106	101	116

6.2.7 Realizace I. etapy v roce 2009

V roce 2009 byla realizována I. etapa projektu tj. neinvestiční analytická a projektová část (studie proveditelnosti) jejímž obsahem je:

- provedení a zpracování místního sociologického šetření,
- zpracování technického projektového řešení,
- zpracování ekonomické studie,
- zpracování režimových pravidel,
- zpracování a příprava evaluačních programů,
- zpracování komplexní dokumentace k projektu Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení,
- příprava a školení strážníků s územní odpovědností.[16]

6.3 Investiční část projektu

V roce 2009 byla ukončena, vyhodnocena a předána I. etapa projektu Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení. Neinvestiční část projektu měla pod svými křídly Městská policie Zlín, která prováděla sociologické šetření formou dotazníků, zpracovávala režimové pravidla pro obyvatele vybraného domu, zpracovávala a připravovala evaluační program, připravovala

strážníky s územní odpovědností a školila je a rovněž zpracovávala komplexní dokumentaci k projektu. Městská policie Zlín rovněž spolupracovala s komerčními bezpečnostními službami, kterým zadala k vypracování projekt kompletního zabezpečení vybraného domu. Byly vypracovány studie proveditelnosti a realizace zabezpečení, samotný zabezpečovací projekt a také ekonomická studie. Zde v podstatě podíl Městské policie Zlín na tomto projektu končí. Všechny důležité dokumenty a podklady policie předala pracovníkům města Zlín, kteří budou případně pokračovat investiční částí projektu.

7 PODÍL PKB NA SOUČASNÉM STAVU A PŘÍSTUP STÁTNÍ ADMINISTRATIVY

V původním návrhu projektu Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení bylo uvedeno, že do projektu budou zapojené subjekty jako Poradní sbor pro situační prevenci kriminality MV ČR, Asociace Grémium Alarm, Komora podniků komerční bezpečnosti ČR, ASIS ČR, Česká asociace bezpečnostních manažerů. Většina těchto subjektů by se měla zapojit až do investiční části projektu, tedy při řešení, navrhování a realizaci samotného zabezpečení vybraných domů a jejich nejbližšího okolí. Bohužel dnes se stále neví, zda tato investiční část projektu bude vůbec započata a či se s ní bude dále pracovat.

Samotný projekt, který se momentálně „zasekl“ a nijak zvlášť nepokračuje, je podle mého názoru dost nešťastný. Pro obyvatele vytipovaného domu je sice přínosný v tom, že budou „možná“ mít dokonale zabezpečený dům, byt a okolí, ale ani tohle není jisté. Případný dopad na kriminalitu je v tomto případě minimální. Není totiž možné, aby se do projektu přihlásil každý panelákový a bytový dům a získal tak obdobné zabezpečení. Peníze z dotací možná nebudou ani na vytipované domy natož na celé sídliště. Zabezpečovací zařízení, jako jsou elektronické kontroly vstupu, kamerové dohlížecí systémy, elektronické zabezpečovací prvky a další totiž musí poskytnout komerční bezpečnostní služba či firma, která zcela jistě neposkytne nic zadarmo. Obyvatelé domu, který by přesto chtěli zabezpečení, by museli toto zaplatit z vlastní kapsy a podle mého názoru by se nikdy neshodli všichni majitelé a nájemníci bytů, aby do tohoto šli.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 VLASTNÍ NÁVRH BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ

Jelikož mi Městská policie nemohla poskytnout návrhy bezpečnostních opatření, kterými by se z vytipovaného panelového domu stal bezpečný dům, a kterými by se z lokality, kde je dům situován, stala bezpečná lokalita, budu návrh celkového bezpečnostního opatření vytvářet sám. Tento návrh nebude konkretizován na jeden určitý dům, ale měl by být jakýmsi návodem a doporučením pro všechny bytové a panelákové domy k tomu, jaká bezpečnostní opatření učinit a co by nemělo být opomenuto v cestě za větší bezpečností obyvatel domu.

8.1 Snížení anonymity obyvatel domů

Jak již jsem zmínil v kapitole 4.1 je anonymita obyvatel bytových a panelákových domů velkým problémem. Všichni obyvatelé by měli znát své spolubydlící čili lidi, se kterými se setkávají na chodbách, u vchodů, ve výtazích. Měly by být pořádány pravidelné schůze či střetnutí, kde by se obyvatelé lépe poznali, popovídali si o obyčejných věcech a poznali se lépe navzájem. Tím by se snížila jednak neznalost obyvatel ve svém vlastním domě a lidé by byli méně lhostejní vůči svým spolubydlícím.

8.2 Zvýšení bezpečnosti při doručování pošty

Poštovní doručovatelka nemá klíče od všech vchodových dveří do panelákových domů. Poskytnutí klíče od vchodových dveří záleží jen a pouze na majiteli domu. Pokud jej doručovatelka nemá k dispozici, je nucena zvonit na domovní zvonky a prosit o vpuštění do vstupní chodby, kde jsou umístěné poštovní schránky. Drtivá většina obyvatel na slova: „nesu poštu“ okamžitě zareaguje otevřením vstupní dveří na dálku, aniž by se přesvědčili, že jde skutečně o poštovní doručovatelku. Této skutečnosti využívají zloději popřípadě i bezdomovci, kteří se v chladných dnech lehce dostanou do společných prostor domu, kde následně přespávají a znečišťují dům.

Jedním z řešení tohoto problému je poskytnutí klíče od vchodových dveří poštovní doručovatelce. Klíč by musely poskytnout všechny domy, které má daná doručovatelka na starosti a těch není málo. Tím pádem by pošťáčka navozila jednu tašku na kolečkách s obálkami a oznámeními, ale ještě druhou, kde by měla veliký svazek klíčů k jednotlivým domům. Tohle tedy není příliš praktické řešení.

Druhým řešením je umístění poštovních schránek vně domu, vedle domovních zvonků. Poštovní doručovatelka nemusí na nikoho zvonit a nemusí se dožadovat vstupu do domu. To platí i pro brigádníky, kteří roznášejí reklamní letáky a různé nabídky práce apod. Toto řešení není ovšem finančně levné. Přestavbu vchodu se zabudováním schránek musí zaplatit nájemníci a majitelé daného domu. Podle mého názoru je to ovšem velice dobrá investice, která zabrání pohybu nepovolaných osob ve společných prostorech domu.

Obrázek 14 - Příklad vhodného umístění poštovních schránek (Zlín - JS)[9]

8.3 Řešení situace v prostoru odpadkových košů a kontejnerů

U drtivé většiny paneláků není bezpečnost v okolí odpadkových popelnic a kontejnerů nijak řešena. Stejně tak nejsou samotné kontejnery zabezpečeny proti cizím lidem (např. bezdomovcům). Přístup ke kontejnerům by měli mít pouze nájemníci a vlastníci příslušných bytů, kteří také řádně platí poplatky za svoz komunálního odpadu a

samozejmě pracovníci technických služeb, kteří svoz komunálního odpadu provádějí. Nikdo jiný by se neměl v okolí kontejnerů a popelnic pohybovat. S nezabezpečenými popelnicemi může být rovněž snadno manipulováno díky kolečkům, kterými jsou vybaveny. Může jít o vandaly, kteří uvítají každou příležitost k páchání přestupků a trestných činů, nebo s popelnicemi může pohybovat silný vítr a poškodit například zaparkovaná auta.

Řešením situace kolem popelnic a kontejnerů je umístění všech těchto nádob na odpad do uzamykatelných boxů nebo vybudování mřížového popelnicového stání. Na Slovensku v rámci projektu Bezpečné bývanie RYS, který proběhl a stále pokračuje, vyřešili v ulici Rovniankovej popelnicové stání velmi hezky. Popelnice umístili do uzavřeného prostoru a opatřili elektronickým vstupním systémem, který vpustí dovnitř pouze obyvatele domu a pracovníky služby, která vyváží odpad (viz *obrázek 15*).

Obrázek 15 - Popelnicové stání na Slovensku[11]

Obrázek 16 - Kontejnerové stání (Brno-Bystrc)[9]

8.4 Zabezpečení vstupních dveří

Vstupními dveřmi do panelákových a bytových domů se rozumí první venkovní dveře, které oddělují společné prostory domu od venkovního prostředí. Jde o hlavní vchod, zadní vchod a ve větších domech i případné boční vchody. Dveře by měly být dostatečně pevné a odolné proti násilným pokusům o vniknutí. Měly by mít funkční zavírací a uzamykatelný mechanismus a měly by se úplně dovírat. Z venkovní strany musí být pevné dveřní koule. Zadní vchody a boční vchody, které jsou málo využívané či dokonce nevyužívané, by měli být rovněž opatřeny odolnými dveřmi se stejnými bezpečnostními prvky jako hlavní vstupní vchody. Hlavní vstupní dveře by měly být vybaveny domovním dorozumívacím systémem. Staré analogové dorozumívací systémy jsou již nedostačující. Umožňují totiž pouze zazvonění na domácí telefon a otevření dveří na dálku. Neumožňuje žádnou kontrolu a identifikaci osob, které se takto do domu dostávají a tím dochází k obcházení všech bezpečnostních zařízení, které jsou v tomto případě zbytečné. Určitě se vyplatí investovat do digitálního dorozumívacího systému, která má funkce jako telefonování mezi byty, identifikace uživatelů při otevírání z bytu, možnost připojení k počítači a vlastní

kontrola vstupu. Systém může obsahovat i elektrického vrátného s číselnou klávesnicí, což usnadní vstup do domu, kde je velký počet nájemníků.

8.5 Do bezpečného domu patří bezpečný výtah

Bezpečnost výtahů a výtahových systémů není určena pouze k zajištění ochrany osob před napadením či znásilněných, ale rovněž při případném uvíznutí ve výtahu či náhlé zdravotní nevolnosti. Na základě technických norem musí nové výtahy obsahovat nouzovou signalizaci. Nouzová signalizace zabezpečuje nepřetržité propojení kabiny výtahu s dozorovým centrem pro případ vzniku kritické situace ve výtahu a její okamžité řešení. Jde například o možnost oboustranné komunikace při vyprošťování uvízlé osoby. Operátor je připraven, než se dostaví zásahová jednotka, s osobou uvízlou ve výtahu vést rozhovor. V době potřebné k vyproštění poskytne psychickou podporu, ale také zabezpečí případnou zdravotnickou či jinou pomoc.

Komunikační kanál, po kterém komunikuje výtah se servisním centrem je převážně nevyužit. Výtah má vlastní řídicí jednotku, která obsahuje SIM kartu s vlastní číslem, a pravidelně hlásí centrálnímu pultu svůj stav – převážně hlásí, že je vše v pořádku. V případě uvíznutí osoby ve výtahu nebo v případě technických potíží okamžitě odesílá zprávu do servisního centra.[6]

Výtahy je možné doplnit také elektronickým systémem, který má možnost vpustit do výtahu pouze obyvatele domu či umožnit uživatelům výtahu vystoupit pouze v patře, kde mají byt. Systém elektronické identifikace musí pak být umístěn i na vstupních dveřích, aby se do domu nedostávali cizí osoby.

Obrázek 17 - Zrekonstruovaný panelákový výtah (Zlín - JS)[9]

8.6 Zabezpečení balkónů, lodžií a prosklených ploch

U balkonů a lodžií je možnost zabezpečení pomocí mříží nebo pomocí zasklení. Zabezpečené balkony a lodžie by měli mít přízemní byty, které jsou z hlediska vyloupení nejrizikovější. Při zamřížování je ovšem stále možnost vyšplhání zlodějů po mřížích do vyšších pater, kde jsou již nezabezpečené balkony a lodžie. Při kompletním zasklení tato možnost odpadá. Zasklení by mělo být uzamykatelné a ze skla, která jsou buď vrstvená, nebo tvrzená, aby se zvýšila bezpečnost při pokusech o rozbítí skleněné výplně. Navíc byty, které mají zasklený balkon nebo lodžie ušetří za vytápění bytu, pokud ovšem zvolí kvalitní typ zasklení. Novým typem zabezpečení balkonů a lodžií je použití rolet. Rolety nejsou skleněné, čili odpadá možnost rozbítí například kamenem, na druhou stranu však brání slunečním paprskům a v bytech tak je přítomí. Na obrázku 18 je zabezpečená lodžie pomocí těchto rolet, po které se prakticky nedá vyšplhat do vyšších pater.

Obrázek 18 - Zabezpečení lodžie pomocí rolet (Zlín – JS)[9]

8.7 Zabezpečení sklepů, kočárkárén a jiných společných prostor

Společné prostory domů bývají často opomíjeny při zabezpečování paneláků a bytovek. K čemu je, že se instalují drahé kamerové systémy do hlavních vstupních chodeb, pořizují se bezpečnostní dveře, když se zloděj jednoduše dostane do domu otevřeným sklepním okýnkem. Zabezpečení musí být prováděno komplexně a nesmí se opomenout žádná možnost, kudy se pachatel může do domu dostat. Navíc tyto společné prostory jsou situovány ve spodních a podzemních patrech domů a pachatel tak nemusí překonávat žádnou výšku a stačí mu pouze vlézt dovnitř.

Pro zabezpečení oken do společných prostor je vhodné použít mechanické zábranné prostředky. Nejvíce se nabízejí bezpečnostní mříže, které se připevní do konstrukce domu. Často postačí i jednodušší mříže, které pouze odhláskají pachatele, které se nebude chtít překonáním mříží zabývat.

Obrázek 19 - Zabezpečení sklepních oken mřížemi (Zlín - JS)[9]

8.8 Křoví a husté porosty u domů

Ke zvýšení bezpečnosti a přehlednosti, co se kolem domu děje, zda se v křoví nenachází bezdomovci nebo nebezpečné předměty, které mohou poranit hrající si děti, je vhodné, aby se tyto porosty pravidelně ořezávaly a upravovaly. Opět je zde nutné starat se i o křoviny, nacházející se u zadních vchodů a na odvrácených stranách domů. Často se totiž prořezávají pouze živé ploty u hlavních vchodů a na ty u zadních vchodů se zapomíná. Jak již jsem zmínil, jde zde hlavně o bezpečnost hrajících si dětí, kteří rádi chodí do odlehlých koutů a mohli by se zde poranit o nebezpečné předměty.

Obrázek 20 - Nově prořezaný porost u domu (Zlín - JS)[9]

8.9 Úprava a revitalizace dětských hřišť

Zanedbaná dětská hřiště, kde jsou průlezky a houpačky zrezivělé a hřiště samo osobě odpuzuje rodiče s dětmi je problémem spousty panelákových a bytových domů. Výstavba nového hřiště či případná revitalizace stávajícího hřiště je nákladnou záležitostí a není tedy dobře možné, zvelebit takto všechna dětská hřiště. Pokud bude hřiště oplocené, budou zde

nové a čisté atrakce, prolézačky a houpačky, budou sem rodiče s dětmi chodit často a případní vandalové, zloději či mladiství, kteří by mohli páchat přestupky či trestné činy se tomuto místu vyhnou.

Obrázek 21 - Zrekonstruované a oplocené dětské hřiště (Zlín - JS)[9]

ZÁVĚR

I při všech bezpečnostních opatřeních a při dodržování všech zásad bezpečného jednání není nikdy náš dům či byt dokonale chráněný proti zlodějům. Pokud si byt zabezpečíme nejmodernějšími bezpečnostními prvky a systémy za stovky tisíc korun, stále nemáme stoprocentní jistotu, že se do bytu nedostane zloděj. Zloději a lupiči jsou stále vzdělanější, informovanější a vynalézavější a proto s nimi musíme stále počítat. Mnohdy právě přítomnost množství bezpečnostních prvků přiláká zloděje, kteří tuší, že se v objektu nebo bytě nacházejí cenné předměty. V dnešní době není žádnou výjimkou organizovaný zločin a organizované skupiny zlodějů, které se mohou skládat ze zkušených odborníků na určitou problematiku. Často se stává, že právě bývalí zaměstnanci firmy nebo podniku okradou svého předchozího zaměstnavatele. A mohou to být i současní zaměstnanci, kteří vědí o fungování firmy téměř vše a mají tedy kompletní informace o chodu podniku. Všichni máme jistě v paměti případ, kdy zaměstnanec pražské bezpečnostní agentury František Procházka ukradl více než půl miliardy korun. A případů, kdy zaměstnanci bezpečnostních agentur okradli svého zaměstnavatele je víc. A nejde jenom o bezpečnostní agentury, které se zabývají i přepravou peněz a cenin. V ohrožení jsou v podstatě všechny podniky a firmy, které mají co chránit.

Pokud však každý udělá maximum pro preventivní bezpečnostní opatření, je pravděpodobnost okradení či způsobení škody výrazně snížena. Nebojme se tedy investovat nemalou částku do bezpečnostních opatření svého obydlí, nebuďme lhotejní vůči škodám, které utrpěli naši sousedé a snažme se co nejvíce bojovat s kriminalitou a pomůžeme tak učinit náš dům, naše sídliště, naše město, náš kraj, naši republiku a celý náš svět bezpečnější a pokud bude bezpečnější, bude se nás tady lépe žít.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

Despite of all protective precautions and while keeping all principles of safe behaviour, our house is never perfectly protected from thieves. We still can not be absolutely sure that no thief can get inside, although we secure our flat by the most modern safety elements and systems which may cost hundred thousands crowns. Thieves and robbers are more and more educated, informed and inventive, so we must be on the spot of them. Often just presence of these safety elements attracts attention of thieves, who can easily anticipate that there are some valuable things in the house. These days, there are a lot of groups of organized crime which may be composed of experienced experts on particular problem. Sometimes happens that former employees of some company can rob their previous employers. Also current employees can do this, because they know almost everything about the company and they are completely informed about how the company runs. Everybody bears in mind incident when employee of Prague security agency František Procházka stole more than half milion crowns. These incidents unfortunately happen more and more often. This isn't issue only of security agencies which transport money and valuables, but basically all companies which have some valuable property are in danger.

But if everybody does his best for maximum preventive safety measures, the probability of being robbed is highly decreased. So, the best way is to invest no small amount into safety measures of our houses, learn from damage which our neighbours suffered and try to fight with criminality. Then we can help our house, our housing estate, our city, our region, our country and whole world to be safer, so we can live here better.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] KONÍČEK, Tomáš; KOCÁBEK, Pavel. Cesta k bezpečí. 1. vydání. Praha : BEN, 2002. 256 s. ISBN 80-7300-032-6.
- [2] LAUCKÝ, Vladimír. Technologie komerční bezpečnosti II. 2. vyd. Zlín: UTB ve Zlíně, 2007. 103 s. ISBN 978-80-7318-631-9 (brož.).
- [3] LAUCKÝ, Vladimír. Řízení technologických procesů v průmyslu komerční bezpečnosti. 2. vyd. Zlín: UTB ve Zlíně, 2006. 101 s. ISBN 80-7318-432-X (brož.).
- [4] DIEM, Walter. Bezpečnostní zařízení. 1. vyd. Praha : Ikar, 2000. 111 s. ISBN 80-7118-866-2.
- [5] KAMENÍK, J., BRABEC, F. Komerční bezpečnost. ASPI, 2007. ISBN 978-7357-309-6.
- [6] Security magazín: Časopis pro vaši bezpečnost. 2005-2009. Praha: FAMily media, s.r.o. ISSN 1210-8723.
- [7] LAUCKÝ, Vladimír. Technologie komerční bezpečnosti I. 3. vyd. Zlín: UTB ve Zlíně, 2010. 81 s. ISBN 978-80-7318-889-4 (brož.).
- [8] BAĎURA, Jaroslav. Pošta nenosí zásilky do ghetta v Bohumíně, bojí se o doručovatelky. IDnes.cz [online]. 16. září 2009, 1, [cit. 2010-04-06]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/posta-odmitla-nosit-zasilky-do-ghetta-v-bohumine-boji-se-o-zivot-postacek-1lz-/domaci.asp?c=A090916_175902_domaci_taj>.
- [9] Vlastní materiál
- [10] Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje [online]. 31.5.2009 [cit. 2010-04-20]. Wwww.hzszyk.eu. Dostupné z WWW: <<http://www.hzszyk.eu/clanek/384/pozar-se-rozsiril-na-blizko-zaparkovane-auto/?search=kontejner>>.
- [11] BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS [online]. 1999, 05.03.2010 [cit. 2010-04-20]. Wwww.bezpecnebyvanie.sk. Dostupné z WWW: <http://www.bezpecnebyvanie.sk/html/photo_rov16-3.htm>.

- [12]Organizačno-technické riešenie ochrany osôb a majetku vo viacbytových domoch online]. 1999-2010 [cit. 2010-05-10]. BEZPEČNÉ BÝVANIE RYS. Dostupné z WWW: <www.bezpecnebyvanie.sk>.
- [13]Archiv - červen 2008 : Statistiky [online]. 26. května 2008 [cit. 2010-05-11]. Ministerstvo vnitra. Dostupné z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/statistiky/krim_stat/2008/porovnani.html>.
- [14]TÁBORSKÁ, Lucie Vnímání pocitu bezpečnosti obyvateli bytového domu Koniklecová 5, Brno : Analýza sociologického výzkumu. In Koniklecova-analyza-vyzkumu. červen-srpen 2009. Brno : [s.n.], 2009. s. 32. Dostupné z WWW: <<http://www.mpb.cz/odbor-prevence/pro-verejnost/bezpecna-lokalita/>>.
- [15]Archiv Ing. Rudolfa Drgy
- [16] Program Prevence kriminality na rok 2009 : BEZPEČNÁ LOKALITA - BEZPEČNÉ BYDLENÍ I. etapa. Materiál MP Zlín. 2009, 1, s. 7.
- [17]GJURIČOVÁ, Jitka; KONÍČEK, Tomáš Pilotní projekt Bezpečná lokalita – Bezpečné bydlení se rozjíždí v Brně a ve Zlíně. In . [s.l.] : [s.n.], 18.6.2009 [cit. 2010-05-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/pilotni-projekt-bezpecna-lokalita-bezpecne-bydleni-se-rozjizdi-v-brne-a-ve-zline.aspx>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika.
ZLK	Zlínský kraj.
JmK	Jihomoravský kraj.
IT	Informační technologie.
RVPPK	Republikový výbor pro prevenci kriminality.
t. č.	Trestná činnost.
MV	Ministerstvo vnitra.
ASIS	Přední mezinárodní sdružení bezpečnostních profesionálů.
OŘ	Okresní ředitelství.
PČR	Policie České republiky.
MZP	Mechanické zábranné prostředky.
PKB	Průmysl komerční bezpečnosti.
JS	Jižní svahy.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1 - Maslovova pyramida potřeb[9]</i>	27
<i>Obrázek 2 - Vstupní dveře a schránky uvnitř domu[9]</i>	33
<i>Obrázek 3 - Požár kontejneru a osobního automobilu[10]</i>	34
<i>Obrázek 4 - Plechové dveřní kování (vlevo), bezpečnostní kování (vpravo)[15]</i>	35
<i>Obrázek 5 - Vstupní dveře do bytu[9]</i>	37
<i>Obrázek 6 - Poničený výtah sprejery[9]</i>	38
<i>Obrázek 7 - Nedostatečně chráněná lodžie (Zlín – Valachův žleb)[9]</i>	40
<i>Obrázek 8 - Nechráněný balkón (Brno Bystrc – Píškova 10)[9]</i>	40
<i>Obrázek 9 - Permanentně otevřené okno do kočárkárny[9]</i>	42
<i>Obrázek 10 - Dřevěná sklepní kóje[9]</i>	43
<i>Obrázek 11 - Hustý porost u zadního vchodu (Zlín - JS)[9]</i>	44
<i>Obrázek 12 - Staré zanedbané dětské hřiště (Zlín - JS)[9]</i>	45
<i>Obrázek 13 - Dům pro projekt Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení – Zlín[9]</i>	51
<i>Obrázek 14 - Příklad vhodného umístění poštovních schránek (Zlín - JS)[9]</i>	62
<i>Obrázek 15 - Popelnicové stání na Slovensku[11]</i>	63
<i>Obrázek 16 - Kontejnerové stání (Brno-Bystrc)[9]</i>	64
<i>Obrázek 17 - Zrekonstruovaný panelákový výtah (Zlín - JS)[9]</i>	66
<i>Obrázek 18 - Zabezpečení lodžie pomocí rolet (Zlín – JS)[9]</i>	67
<i>Obrázek 19 - Zabezpečení sklepních okem mřížemi (Zlín - JS)[9]</i>	68
<i>Obrázek 20 - Nově prořezaný porost u domu (Zlín - JS)[9]</i>	69
<i>Obrázek 21 - Zrekonstruované a oplocené dětské hřiště (Zlín - JS)[9]</i>	70

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 - Skladba trestné činnosti ve ZLK a ČR v roce 2007[6].....</i>	18
<i>Tabulka 2 - Skladba majetkové trestné činnosti va ZLK a ČR[6]</i>	20
<i>Tabulka 3 - Skladba krádeží prostých v ČR a ve ZLK v roce 2007[6]</i>	21
<i>Tabulka 4 - Skladba krádeží vloupáním v ČR a ve ZLK v roce 2007[6]</i>	22
<i>Tabulka 5 - Skladba kriminality v JmK (1. 1. 2008 – 30. 4. 2008)[13].....</i>	23
<i>Tabulka 6 - Statistika krádeží vloupáním v JmK [13]</i>	24
<i>Tabulka 7 - Funkčnost osvětlení v domě[14]</i>	29
<i>Tabulka 8 - Funkčnost technického vybyvení v domě[14]</i>	30
<i>Tabulka 9 - Vnímání pocitu ohrožení obyvatel Zlína[16]</i>	52
<i>Tabulka 10 - Skladba kriminality ve Zlíně[16]</i>	53
<i>Tabulka 11 - Skladba majetkové kriminality ve Zlíně[16]</i>	54
<i>Tabulka 12 - Krádeže vloupáním ve Zlíně[16]</i>	55
<i>Tabulka 13 - Krádeže prosté ve Zlíně[16]</i>	56

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1 - Skladba celkové kriminality ve Zlínském kraji v roce 2007[6].....</i>	19
<i>Graf 2 - Skladba majetkové trestné činnosti ve ZLK[6]</i>	20
<i>Graf 3 - Skladba krádeží prostých ve ZLK v roce 2007[6]</i>	21
<i>Graf 4 - Skladba krádeží vloupáním ve ZLK v roce 2007[6]</i>	22
<i>Graf 5 - Skladba kriminality v JmK[13].....</i>	24
<i>Graf 6 - Skladba krádeží vloupáním v JmK[13].....</i>	25
<i>Graf 7 - Majetková kriminalita ve Zlíně[16]</i>	54
<i>Graf 8 - Krádeže prosté a krádeže vloupáním ve Zlíně[16]</i>	55